

DUBBELPUNT

België -Belgique
P.B.
8000 Brugge 1-2
4/121
P409362

Tijdschrift van en voor chiroleiding | verschijnt maandelijks, niet in juli en augustus |
nr. 1 | september 2004 | Chirojeugd Vlaanderen vzw | v.u. & afzendadres: H. Bouwen, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen |

het nieuwe jaarthema:
NatuurLeuk!

U vraagt, wij draaien!

Alweer een Chirojaar voor de boeg... nieuwe gezichten tussen je leden, een andere kleur van fluitjeskoord, kersverse medeleiding, een frisse wind in je hoofd na Krinkel 2004 en nog wat - bijna genezen - schrammen van dat bosspel op bivak.

Ik vond een nieuw jaar altijd vol spannende vragen zitten: hoeveel leden hebben we dit jaar? Zal het lukken met leidster X? Krijgen we onze lokalen eindelijk in orde? Vind ik wel genoeg spelletjes? Past mijn uniform nog? Welke taak krijg ik in de ploeg? Zal het regenen op ons openluchtbal? Na verloop van tijd krijg je alle antwoorden wel (56-fantastisch mens-net niet-in overvloed-net wel-materi aalver

antwoordelijke-zon, 30°C). Zo ook voor leden die vol verwachting een nieuw jaar induiken: krijg ik toffe leiders? Wie komt in onze groep terecht? Spelen we weer elke week verstopperje kwak-kwak? Gaan we veel gemengd doen?

Maar niet alle vragen krijgen snel een antwoord, en sommige eerder een lastig. Denk maar aan de ribbel die zijn knie pijn deed, de tipper die merkte dat haar beste vriendin stopt, de nieuwe leiding die na een misser direct een heleboel verwijten kreeg. Een geslaagde start van het Chirojaar kan naar mijn gevoel al heel wat van die 'tegenvallers' goedmaken. Bijvoorbeeld met een bruisende startdag, een superleuk leidingsweekend of wat extra aandacht en begrip voor nieuwe leden en leiding. Laat die kansen niet zomaar liggen, maar grijp ze met twee handjes vast. Je energie en enthousiasme kan heel wat anderen aansteken. En dat voel je, misschien nog een heel jaar lang.

Hopelijk heb je een zalige start en een schitterend Chirojaar!

Klaartje

P.S.: Dit nummer van Dubbelpunt werd afgewerkt vóór Krinkel 2004. Dat je hier dus geen foto's, verslagen, interviews,... over terug vindt, wil niet zeggen dat we het vergeten zijn. In oktober krijg je van ons de volle lading van wat (hopelijk) een schitterend Krinkelfestijn is geweest!

NatuurLeuk!

Dat is toch heel NatuurLeuk!

Wat roept een jaarthema met de naam **NatuurLeuk!** bij je op? 'Oh nee, ik moet hier alle plantjes in Vlaanderen van buiten gaan leren!' 'Pff, waar komen ze nu mee af? Die geitewollensokken van nationaal toch...' 'Weeral geen thema voor ons... De dichtstbijzijnde natuur ligt op 15 km van hier!'

BEUP! Driewerf mis!

Maar geen paniek: in deze Dubbelpunt kom je het allemaal te weten. Je zult ontdekken dat spelen in, stilstaan bij en zorgen voor de natuur een heel 'NatuurLeukle' keuze is voor de Chiro. Dat het elk jaar wel eens (en vaak) NatuurLeuk! is, maar je het eigenlijk niet beseft. En dat, door de natuur in de schijnwerper te zetten, je er dit jaar met volle teugen van kan genieten. Santé!

OPROEP - DRINGEND - ZEKER LEZEN!

't Is weer voorbij, die mooie zomer (pom pom pom)

Het bivak, de Krinkel, de examens: spijtig genoeg allemaal verleden tijd in september. Gelukkig dat er zoiets bestaat als computers, printers, bierkaartjes, notitieboekjes, fototoestellen, digitale videocamera's, websites enz. waar je zoveel leuke herinneringen op kan bijhouden. Nu ze nog vers zijn en binnen handbereik (want geef toe, de negatiefjes zijn volgende maand toch verloren), stelt de Dubbelpuntredactie het enorm op prijs als jullie die toffe dingen ook met ons zouden delen. Dus: stuur je leukste **bivakfoto's en andere bivakherinneringen** op naar Dubbelpunt. Ook **bivakthema's** zijn zeer welkom, laat ons weten wat jullie ervan maakten. De beste thema's verdienen een plaatsje in ons jaarlijks bivakthemanummer.

Geef onze cover een nieuw gezicht!

Dubbelpunt is een maandblad van, voor en door Chiroleiding. Om dat nog concreter te maken, lanceren we dit jaar enkele wedstrijdjes om onze

buitenkant wat meer persoonlijkheid te geven. Je hoeft er geen topmodel voor te zijn of worden, gezonde Chirocreativiteit volstaat. We zoeken voor het nummer van december een leuke cover met het thema **'de winter'**. Denk je dat je met je Chirogroep, afdeling, leidingsploeg of welke andere Chirobende dan ook hier een originele invulling aan kan geven? Aan de slag dan! Alles is mogelijk: mensen, voorwerpen, locaties,... Als het maar Chiro en winters is. Stuur je foto of ander voorstel voor de cover met tekst en uitleg (wat is het idee geweest, hoe kwam de foto tot stand,...?) naar **Dubbelpunt**. Let wel: je inzending moet ons bereiken **vóór 22 oktober 2004**. Wacht er dus niet te lang mee!

Ons adres: Dubbelpunt, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen, dubbelpunt@chiro.be.

Stuur je ons digitale foto's voor de cover, dan moeten die zeker een resolutie van min. 300 dpi bij 21 op 30 cm hebben, liefst 5. Afdrukte foto's blijven natuurlijk ook welkom.

DUBBELPUNT

nr. 1 • september 2004
Dubbelpunt verschijnt maandelijks, maar niet in juli en augustus.
Een jaarabonnement kost € 10,50 en kan aangevraagd worden bij Chirojeugd Vlaanderen, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen.
Tel 03-231 07 95 - Fax 03-232 51 62, abonnementen@chiro.be
Email: dubbelpunt@chiro.be
Redactieadres: Andy Demeulenaere, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen
Eindredactie: Andy Demeulenaere
Redactie: Koen Baert, Jurgen Gaeremyn, Joris Vanderborght, Ellen Wauters, Tine Wouters, Katrijn Geldof, Kate Crauwels en Klaartje Van Loy.
Taalnazicht: Bart Boone
Foto's: archief, plaatselijke groepen
Tekeningen jaarthema: Inge Tuerlinckx
Vormgeving: Jan Van Bostraeten
Drukkerij: Vanden Broele, Brugge
Dubbelpunt wordt gedrukt op chloorvrij gebleekt papier
Giften: giften aan Chirojeugd-Vlaanderen vzw kunnen gestort worden op rekeningnummer 000-0150728-87.

DOSSIER NatuurLeuk!

basistekst	3
jaarthemalied	4
een heel jaar lang	6
jaarthemaverhaal	7
natuurleut-vragen	8
	20

Panelgesprek	13
Braakbal	14
Ingekaderd: Alive-festival	15

Afdelingen

Speelclub	16
Rakwi's	18
Tito's	20
Keti's	26
Aspi's	28

Vlaamse Vredesweek	21
BCV: Otto-Jan Ham	30
Internationaal	32
Natuurorganistaies	34
Gesprokkeld	36
Postzak	37
Chiro-info	38
Vorming	40
Verse groentjes	42

Basistekst: NatuurLeuk!

Stilstaan bij de natuur is voor de Chiro een heel 'natuurlijke' keuze. We trekken vaak naar het park of een grasveld of het bos in. Stadsgroepen klagen het gebrek aan speelruimte en natuur in hun omgeving aan. En dat we 's zomers tien dagen in de natuur doorbrengen, vinden we heel normaal, heel natuurlijk. De natuur is onze speelruimte bij uitstek.

Wat is natuur precies? We houden het graag simpel. De natuur is al wat leeft: planten en dieren, bossen en heide, maar ook lucht, bodem en water. En wij mensen, wij zijn deel van de natuur.

Vaak is de natuur de achtergrond van onze Chiro-activiteiten. Maar dit jaar zetten we de natuur op de voorgrond! We kiezen daarbij voor een uitgesproken positieve invalshoek. We leggen de klemtoon op spelen en beleving, niet op de problemen. Het kan niet anders dan leuk worden: we focussen op ons favoriete spelterrein, en bieden een brede waaier van activiteiten aan.

Natuur? Leuk!

SPELEN IN EN MET DE NATUUR

Dammen bouwen, rotsen beklimmen, door het gras rollen, om het snelst de heuvel op: wanneer we spelen, doen we dat heel vaak in de natuur. De natuur is één grote speeltuin. Ze biedt een zee van

uitdagingen, waarin we graag een duik nemen. Daarbij is die natuur niet zomaar het decor van ons spel. Ze speelt mee en bepaalt het ritme, daagt uit en is elke keer anders. De natuur en de elementen nodigen ons uit tot actie en avontuur, tot uitwaaien en verdwalen.

We willen niet blijven hangen aan ons lokaal of pleintje, of op ons vaste grasveldje in het park. We roepen op om de natuur in te trekken en er de ruimte, materialen en uitdagingen te benutten die ze ons biedt. We willen actief en bewust spelen in en inspelen op de natuur, met een ruim aanbod voor alle afdelingen.

Spelen in en met de natuur blijft niet altijd zonder hinder of schade. Het kan echter anders. Door rekening te houden met de seizoenen en de mogelijkheden van verschillende biotopen, door andere materialen te gebruiken,... Natuurvriendelijk spelen biedt tal van kansen en zet ons aan tot vernieuwing en creativiteit.

DE NATUUR BELEVEN (EN LEREN KENNEN)

Kabouters wonen in paddestoelen, takken lijken op trollen en wolken vertellen verhalen. De natuur verwondert, ze prikkelt onze fantasie of maakt ons stil. Veel moeite kost dat meestal niet. Een pad die het jouwe kruist, rakwi's die niet genoeg krijgen

van sprinkhanen vangen, sterren kijken bij het kampvuur, vaak dient de natuur zichzelf wel aan. Het volstaat dan om onze zintuigen te gebruiken.

We laten het echter niet bij toevalstreffers. We willen actief aanzetten tot natuurbeleving, omdat we geloven in de waarde van zulke momenten. Kansen grijpen, maar ook bewust creëren: dauwtrappen in de Ardennen of de havenbuurt, de rivier afvaren en waterbeestjes ontdekken, aardappelen planten en er frieten van bakken,...

Om van een nachtegaal te kunnen genieten, moet je geen kenner zijn. Maar wie enkele sterrenbeelden herkent, heeft de aandacht van een hele afdeling. Wat inzicht in en kennis van de natuur helpt ons de ogen open te trekken en voedt onze verwondering. Allerlei individuen of organisaties kunnen ons daarbij helpen.

ZORG DRAGEN VOOR DE NATUUR

Helaas is natuur een schaars goed geworden. En dat het niet zo goed gaat met ons leefmilieu is geen nieuws meer. Dichtbij huis en elke dag worden problemen voelbaar. We zijn hierover bezorgd, en steken onze kop niet in het zand. We geloven niet dat het 'toch te laat' is. Anderen met de vinger wijzen helpt al

evenmin.

Zelfs wanneer we niet in de natuur spelen, heeft ons gedrag in de Chiro nog effect. Wanneer we een kraan laten openstaan, bijvoorbeeld, of een kampvuur bouwen met (tot wij eraan kwamen) levend hout, of na het kampvuur geveerd karton opstoken... Vaak kan dat eenvoudig anders, en we vinden dat de moeite waard. Door zuinig en zorgzaam om te gaan met natuur, water, energie en materiaal willen we onze eigen impact beperken.

Samen met de druk op de natuur groeit de regelgeving. Niet alle bossen zijn toegankelijk, kikkers vangen is verboden en een kampvuur zonder toelating kan je een boete opleveren. We vinden deze spelregels nodig, we willen de natuur delen en hierover afspraken maken. Daarom komen we op voor ruimte voor de natuur, maar óók voor ruimte om in te spelen.

TOT SLOT

In de natuur hangt alles samen. Verantwoordelijkheid opnemen voor ons leefmilieu, de natuur beleven en erin spelen, zijn nauw verweven met elkaar. Wie de natuur leert kennen, zal meer geneigd zijn er zorg voor te dragen. Wanneer je je zintuigen gebruikt, ontdek je waarschijnlijk fantastische kansen en plekjes. En NatuurLeukle activiteiten dragen bij tot een grotere interesse en waardering.

We zetten de natuur dit jaar op de voorgrond in

- ▶ het **spelen** in en met de natuur,
- ▶ het **beleven** van de natuur,
- ▶ het **zorg dragen** voor de natuur.

Die drie aspecten zijn, zoals alles in de natuur, met elkaar verbonden.

JAARTHEMA LIED: NATUURLEUK!

Heel hoog in de bo men een eik of is't een beuk, Den-nen - ap - pels gooi - en
 dat vin - den wij leuk. Nie-mand ziet mij zit - ten een spin kruipt in mijn nek. Ik
 tel de spin-ne - po - ten ik aar-zel of ik trek ^(ben je gek) Bij-en zwer-men toch be - scher-men
 bra-men pluk-ken in de ber-men Wij wil - len gras om in te rol-len wij wil-len
 gol-fen in de zee Weet je na-tuur zit in ons bloed dus dat speelt Na - tuur - Leuk mee!

Heel hoog in de bomen, een eik of is 't een beuk,
 dennenappels gooien, dat vinden wij leuk.
 Niemand ziet mij zitten, een spin kruipt in mijn nek.
 Ik tel de spinnepoten, ik aarzel of ik trek? (Ben je gek!)
 Bijenzwermen toch beschermen, bramen plukken in de bermen...

**Wij willen gras om in te rollen, wij willen golfen in de zee.
 Weet je natuur zit in ons bloed, dus dat speelt NatuurLeuk mee!**

't Bos is altijd mooier aan de overkant.
 Wie van verse groenten houdt, is daarom nog geen plant.
 Niet alles is verdwenen, dat is gelukkig waar.
 We zijn groen achter de oren en soms tot in ons haar. (Dààr!)
 Vroeg als vogels uit de veren, teddyberen bestuderen...

**Wij willen gras om in te rollen, wij willen golfen in de zee.
 Weet je natuur zit in ons bloed, dus dat speelt NatuurLeuk mee!**

Cactus klimmen doet pijn, onweer geeft gedonder.
 Sterren kijken maakt me klein, een regenboog een wonder.
 Haasje over springen als kikker in het riet,
 verf in de gootsteen, ik aarzel maar ik giet? ('tuurlijk niet!)
 Steile hellingen beklimmen en wel 100 and're dingen...

**Wij willen gras om in te rollen, wij willen golfen in de zee.
 Weet je natuur zit in ons bloed, dus dat speelt NatuurLeuk mee!**

EEN HEEL JAAR NATUURLEUK!

Leiding en begeleiding die Krinkel 2004 meemaakte, proefde bij de start van het nieuwe werkjaar al heel wat van het thema. De Krinkelvitamines willen we zeker niet onderschatten, maar met jouw hulp maken we van NatuurLeuk! echt een jaar-thema.

DUBBELPUNT

Vijf nummers van Dubbelpunt worden dit jaar aan het jaarthema besteed. In dit **septembernummer** vind je de algemene duiding. Bovendien wordt in de vijf afdelingsartikels aandacht besteed aan "NatuurLeuk! je afdeling begeleiden". In **oktober, december, maart** en **juni** komt telkens een **seizoen** aan bod. Herfstactiviteiten, winterspelen, lentemomenten en zomerbivakkeren... nog maar eens nummers om in te binden!

BLIEP EN PLOEP

Leven in de brouwerij! **Bliep en Ploep** zijn het hele jaar van de partij. Bliep en Ploep zijn twee bewoners van de planeet Luminium. De natuur is onbekend terrein op Luminium, aangezien de hele planeet bedekt is met hoogtechnologische ambachtelijke zones... Tijdens Krinkel 2004 kwamen Bliep en Ploep voor het eerst naar "de blauwe planeet", op zoek naar wat blauws voor de honderdste verjaardag van koning Azzuro XIV. Bliep mocht de expeditie leiden, omdat hij nu eenmaal het meeste uitblinkt, fysiek én mentaal. En Ploep, wel, die mocht mee als noodgeval, en ook wel een beetje omdat hij de zoon van de koning is. Wil je meer over hen lezen? In dit nummer en in elk seizoennummer vind je een avontuur van Bliep en Ploep. Op www.chiro.be/Krinkelthema vind je ook het Krinkelverhaal. Tekeningen van Bliep en Ploep vind je ook op het web en op de Chiro-st@rt-cd.

NATUURLEUK!-POSTERS

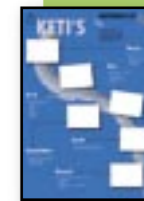
Zo'n heel jaar NatuurLeuk!, hoe ga je dat na? Wel, daarvoor krijgt elke ploeg de NatuurLeuk!-posters. Elke **afdeling** krijgt een poster met verschillende soorten natuurterreinen en spelaanzetten. Speel je op zo'n terrein een spel, dan kun je daarvan een foto kwijt op de **poster**. De foto's kunnen ook opgestuurd worden naar de websiteredactie (Kipdorp 30, 2000 Antwerpen, websiteredactie@chiro.be), dan krijgen ze een plaatsje op www.chiro.be/NatuurLeukfotos. Ook elke **leidingsploeg** krijgt een poster. Daarop vind je de **NatuurLeuk-vragen**. Dat zijn ja/nee-vragen die aanzetten geven om NatuurLeuk!e activiteiten te maken, een NatuurLeuk! groepsbeleid te voeren en NatuurLeuk! op bivak te trekken. Je kunt ze gebruiken als checklist en als blijvende herinnering in het leidingshoem. Je vindt ze ook in deze Dubbelpunt.

HET NATUURLEUK!-LIED

Lawaai in de keet! Er is NatuurLeuk! ook een **lied!** De notenbalken en tekst vind je in dit Dubbelpuntnummer. De muzikale versie staat op de Chiro-st@rt-cd. Je kunt het natuurlijk ook allemaal vinden op www.chiro.be!

KRAKMOMENT: VROEGE VOGELS

De natuur in! Dat is de kern van NatuurLeuk!, en dat doen we dus ook op het Krakmoment. We proberen gewestelijk met zoveel mogelijk leiding en leden in de natuur te spelen, rond dezelfde datum: 6 maart 2004. Vroege Vogels? Tja, in de natuur spelen in de lente is niet overal even NatuurLeuk! Veel vogels en dieren zorgen dan namelijk voor hun kleintjes. Veel van die vogels komen in de volgende anderhalve maand terug naar ons land van hun overwinteringsplaats. Daarom trekken we vroeg de natuur in, vroeger dan die vogels... Zo zorgen we het beste voor de natuur. Meer daarover hoor je bij je gewest, en kun je februari lezen in Dubbelpunt.

Bliep en Ploep tuffen noordwaarts

Bliep en Ploep tuffen van boven de Ardennen noordwaarts met hun ruimteschip. Een heel jaar de tijd, dus waarom je haasten?

Je kent Bliep en Ploep toch? Nee? Wel... Een aantal lichtjaren pal omhoog en dan wellicht wat naar rechts, vind je de planeet Luminium. Op het eerste gezicht valt die niet op, het is namelijk een grijze vlek in de pikzwarte ruimte. Maar vergis je niet! Luminium is druk bevolkt. Het loopt er vol met Luminianen, een technologisch hoog ontwikkelde maatschappij. Vandaar al dat grijs... De hele planeet is overdekt met grijze magazijnen en factorijen, werkplaatsen en machinezalen, laboratoria en auditoria,... Alleen de inwoners zelf vertonen wat groen.

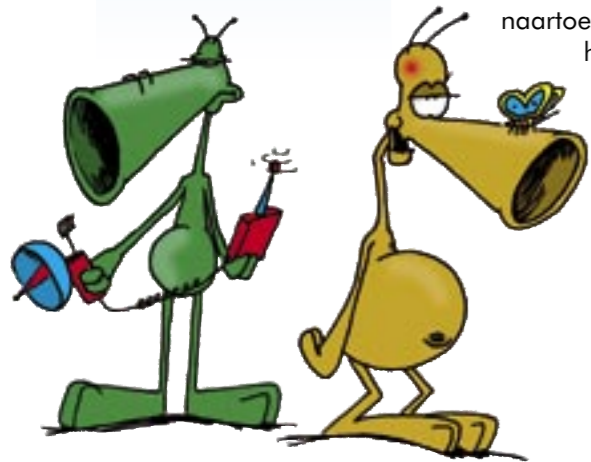
De koning, Azzuro XIV, wordt volgend jaar 100! Een gebeurtenis die de Luminianen niet aan hun neus voorbij zullen laten gaan. Twee van de beste onderdanen van de koning zijn uitgezonden om voor hem een cadeau te zoeken. Allé, één van de beste, Bliep, en de andere is de zoon van de koning, Ploep. Hun ruimtereis bracht hen naar de blauwe planeet (de Aarde, dus), waar ze op zoek gingen naar wat 'blauw', de lievelingskleur van koning Azzuro, die op Luminium niet meer te vinden is.

Bliep is gewoon de beste: de slimste, de snelste, de handigste, de geleerdste,... Maar Ploep is een dromer en heeft maar weinig erkende talenten, waarvan 'afscheid nemen' en 'strootje trekken' er al twee zijn.

Vorige zomer brachten onze vrienden zo'n 7 dagen door bij een boer in de Ardennen.

Over een jaar gaan ze er opnieuw naartoe, want de boer maakt voor hen de machine die blauw zal doen ontstaan op hun planeet.*

En nu? Wel nu tuffen ze dus noordwaarts met hun ruimtetuig.

DIE ZONDAG

Die zondag landen Bliep en Ploep. Wat, waar? Bij jou in de buurt, natuurlijk. Sjik, sjok, sjokkerdesjokkerdesjok. Ze sjokken door jouw buurt. Bliep richt zijn scherpe ogen op alles wat bruikbaar zou kunnen zijn. Ploep laat zijn blik dwalen over bloemen, planten, bomen, huizen, de lucht, de straatstenen,... Met een zucht helpt Bliep Ploep recht, die nog maar eens over iets gestruikeld is. "Woeheeeey!!!"

Luid klinkt een kreet door de buurt. Ploeps neus krult al en Bliep zucht nog maar eens. "Oké," zegt Bliep, "laten we dan maar eens kijken wat dat te betekenen heeft." Ploeps ogen blinken dankbaar. Ze sluipen dichterbij. Door het struikgewas zien ze iemand. En die iemand, dat ben jij! Ja, daar sta je, met zo'n bende Chiroleden voor je, klaar om er een zondag in te vliegen. En opeens val je stil. Je weet niet meteen wat zeggen. Je wijst gewoon naar twee wezens, twee wezens die je aankijken vanuit het struikgewas. "Daar..."

De rest van de Chiromensen draait zich om. "Waar? Oh, daar..."

De speelclub staart vol verwachting naar twee nieuwe themafiguurtjes. De rakwi's joelen de namen van de leiding die ze ervan verdenken zich zo aangekleed te hebben. De aspiled(st)er, die weet dat er geen themamoment voorzien is, maakt de aspi's al op om de kleintjes te beschermen tegen de indringers. Maar de bijna blinde proost redt de dag...

"Aah, twee nieuwe kindjes, zie, kom er maar bij staan..."

Bliep en Ploep kijken elkaar aan. De Chiroleiding kijkt elkaar aan. De proost kijkt eigenlijk in het wilde weg en iedereen legt zich bij zijn woorden neer. Bliep en Ploep komen bij de leden staan. Meteen krijgen ze een Chiro-T-shirt om of een hemd of misschien wel een sjaaltje.

En gelukkig zijn ze juist op tijd. We zouden juist alle nieuwe kinderen voorstellen. Eén voor één zullen we onze naam zeggen en in welk leerjaar we zitten en waar we dit jaar allemaal willen spelen.

De hele rij wordt afgegaan en wat komt er allemaal boven? De beek? De zandberg?

Het bos? Een grasveld? Oh nee, toch niet gewoon het lokaal, hé...

En dan is het aan Bliep en Ploep.

"Euh," zegt Bliep.

"Baaa," zegt Ploep, "We vlogen over euh, ik bedoel, we hebben al veel blauw gezien..."

"Ja, ja," vult Bliep aan, "blauw en nat en, zo, spetterend!"

"Ja! En ook bruin en zacht en plakkerig en in kleine korrels en..."

"Soms ook geel en met grotere korrels met veel sterrenlicht en een groot blauw!"

"En groen! Ooh, zo, waaierend groen, met soms stekels en soms veel fluitende zangdingen erin en soms kleine bijtende knagers!"

"Ja, groen, met ook veel zachte vlekken geel en rood en oranje en roze met lekkere geuren en zoemvliegdingen die steken in je neus..."

"Wat?" zeg jij. "Blauw en nat? Bruin en zacht? Geel in korrels? Groen met stekels en kleuren?"

Veel kinderen lachen al en de aspiled(st)er wordt opnieuw wat ongerust...

"Wacht eens! Bedoel je misschien water?" roept de blijkbaar toch zeer goed horende proost. "Enne, aarde en zand, het strand misschien, en dan ook de zee en de beek..."

En dan dat groen, zijn dat dan misschien bomen? En bloemen met geuren en kleuren?"

"Ah, maar ik weet het al," val je in, "jullie willen in de natuur gaan spelen! Geen

nood, dát gaan we dit jaar nu juist véél doen!"

Juist die insteek had je nodig! De zangleid(st)er haalt de tekst en gitaar boven en begint het NatuurLeuk!-lied aan te leren. Even doorbijten, hoor! Daar zit toch echt weer een raar zanglijntje in. Maar na tien minuten: tadaa! De hele groep zingt uit volle borst over "...gras om in te rollen, wij willen golfen in de zee... speelt NatuurLeuk! meel!"

En dat is pas het begin.

Een hele namiddag vol spelen, vol kijken, vol zingen, vol... in de natuur. Misschien straalt de zon fel, misschien lopen jullie allemaal heel de regenmiddag per twee onder een zeiltje. Bliep en Ploep blijken enorm toffe nieuwe leden. En met hun rare vorm en opvallende kleurtje zijn ze ook zo handig om te besluipen of om bij een post te zitten. Bliep blinkt altijd uit bij de loopspelletjes en is dan ook de favoriet van de rakwi's. En Ploep, die loopt meer gewoon wat met wat kinderen te praten over al die rare dingen die ze zien en ruiken...

Het is zo een, ja, zoals iedere week, zo een... Chironamiddag!

En hopelijk komen Bliep en Ploep nog vaak langs dit jaar. Heeft iemand hun adres opgeschreven voor de inschrijving?

* LEES HIEROVER IN HET KRINKELTHEMA: BLIEP EN PLOEP OP ZOEK NAAR BLAUW OP WWW.CHIRO.BE/KRINKELTHEMA.

De NatuurLeut-vragen

Heb je een wild idee in je hoofd? Staat je activiteit al bijna op punt? En? Dacht je eraan om die NatuurLeuk! te maken? Ja? Nee? Ga het even na en los deze NatuurLeut-vragen op. Je kunt ze gebruiken als checklist bij het maken van NatuurLeuk!e activiteiten.

Hou je rekening met:	Ja	Nee
SPELEN IN EN MET DE NATUUR		
1. Speel je in de natuur? (bos, wei, water)		
2. Speelt de plaats een rol in je spel? (een bijzondere boom is de plaats van afspraak, de rivier is nodig voor het spelverloop)		
3. Gebruik je de locatie als uitdaging? (nieuw terrein dat wordt verkend, boom om over te klauteren)		
4. Benut je de eigenschappen van het terrein? (over de beek springen, helling om af te rollen, Pictionary in het zand)		
5. Gebruik je een natuurlijk principe? (zwaartekracht, waterkracht, windkracht, zonne-energie, schaduw en licht,...)		
6. Gebruik je materiaal uit de natuur? (een denappel is een leven, puntentelling met steentjes, rode neus van bessen)		
7. Doe je iets met eigenschappen van natuurlijke dingen? (kleefkruid kleeft, water is nat, munt is dorstlessend, planten hebben een kleur en geur)		
8. Is de inkleding van je activiteit verbonden aan de natuur? (boom als fetisj, routebeschrijving met bijzondere planten)		
9. Leven jullie je in de natuur in? (speel je een dier, boots je kringloopprincipe na?)		
10. Pas je je 'gebruik' van de natuur aan aan de Groenlijn? (rustig, actief, filosofisch, discussie)		

Hou je rekening met:	Ja	Nee
ZORG DRAGEN VOOR DE NATUUR		
1. Beperk je materiaalverspilling? (geen volledig blad papier per deelnemer als een halve volstaat)		
2. Gebruik je dood natuurmateriaal, of kan het nog leven na je activiteit? (geen boom omhakken)		
3. Neem je geen materiaal mee uit de natuur? (nesten, eieren, dieren, planten,...)		
4. Gebruik je milieuvriendelijke materialen of kun je ze nog eens gebruiken? (glas, papier, karton, hout, natuurverf, gerecycleerde producten)		
5. Kan het afval makkelijk opgeruimd worden? (geen verf, opengebarsten, stukgesprongen, verspreid, in-gras-onvindbare ballonnen)		
6. Veroorzaak je geen gevaarlijk afval of vervuiling? (white spirit, bepaalde verven, olie, teer, chemicaliën, batterijen)		
7. Zorg je dat er weinig of geen bodemverstoring is? (geen nat terrein helemaal omploegen, paden gebruiken i.p.v. ernaast te lopen)		
8. Herstel je wat je veranderd hebt? (een dam of grote houten kampen weer afbreken)		
9. Beperk je lawaai of overlast voor plant en dier? (geen struiken platlopen, geen vogels opjagen met luid gebrul)		
10. Ben je in orde met de regelgeving? (geen vuur zonder toestemming, respecteer de boswetgeving)		

Hoe meer je 'ja' aankruist, hoe NatuurLeuk!er jouw activiteit is! Weinig of geen activiteiten zullen overal aan beantwoorden en dat is ook niet de bedoeling. Probeer wel aan enkele aspecten te voldoen, en zorg dat je activiteit niet lijnrecht indruist tegen deze NatuurLeut-vragen!

Hou je rekening met:	Ja	Nee
DE NATUUR BELEVEN (EN LEREN KENNEN)		
1. Leren de deelnemers iets bij over de natuur? (geef je info over planten, dieren, lucht, aarde, water, weer,...)		
2. Worden de deelnemers uitgedaagd om de natuur te ontdekken? (proefjes, tochten met een vergrootglas, vogels kijken)		
3. Komen de deelnemers in contact met natuur? (voelen, ruiken, proeven, zien,...)		
4. Kun je stilstaan bij de 'ontdekkingen en uitdagingen' van de deelnemers? (ga je in op vragen en wensen?)		
5. Kunnen de deelnemers hun kennis van de natuur gebruiken in het spel? (een quiz, een opdracht met natuurlijke elementen)		
6. Volg je het ritme van de natuur? (sterren kijk je 's nachts, 's middags is het heet, eb en vloed, windstoten, seizoenen)		
7. Krijgen de deelnemers de tijd om tot rust te komen in de natuur? (rustpauze, vieruurtje, bezinning in de natuur)		
8. Staan de deelnemers stil bij zichzelf en hun plaatsje op de wereld? (een verhaal vertellen in de natuur, hen vragen stellen)		
9. Zijn fantasiefiguren die je gebruikt te linken aan natuur? (dieren, bomen, trollen, dwergen, elfjes)		
10. Prikkel natuur de fantasie? (expressie met bloemen, bomen, dieren, landschap als inspiratie)		

De NatuurLeut-vragen

Je hebt al NatuurLeuk!e activiteiten? Moet het nog gezegd? Leuk! Maar een Chirogroep draait op meer dan activiteiten alleen... Hoe NatuurLeuk! ben je daar?

Hou je rekening met:	Ja	Nee
NATUURLEUK! IN JE GROEP		
1. Voorkom je afval? (drank vieruurtje in grote glazen flessen i.p.v. blikjes of andere kleine, aparte verpakkingen)		
2. Breng je je afval correct weg? (sorteren, naar het containerpark, niet opstoken)		
3. Draag je zorg voor je eigen materiaal zodat je het kunt hergebruiken? (dopies op stiften, verfborstels uitwassen, niets zomaar weggooien, de kringwinkel)		
4. Zorg je ervoor dat water niet onnodig verspild wordt? (geen kraan laten lopen zonder reden, gewichten in de spoelbak van het toilet)		
5. Doof je de lichten wanneer ze niet aan hoeven? (let vooral op in de wc's, materiaalkot, keuken)		
6. Let je erop dat het elektriciteits- en gasverbruik binnen de perken blijft? (centrale verwarming niet onnodig op en niet te hoog, spaarlampen, isoleren bij verbouwing)		
7. Doe je de schoonmaak 'NatuurLeuk!' (ecologische producten, geen 'super'-'alles'-reinigers, niet meer product in het water dan nodig)		
8. Fuif je groen? (herbruikbare bekertjes, afvalpreventie, kijk ook eens op www.fuifpunt.be of www.ovam.be)		
9. Probeer je zoveel mogelijk de fiets te nemen en het openbaar vervoer te gebruiken? (naar de leidingskring, naar het zwembad, naar de gewestavond,...)		
10. Durf je kiezen voor gezonde vieruurtjes of biologische producten? (zoek je dichtsbijzijnde bioboer op www.biodichtbijhuis.be)		

Hou je rekening met:	Ja	Nee
NATUURLEUK! OP BIVAK		
1. Praat je het thema "NatuurLeuk! bivakkeren" grondig door met de leiding bij de voorbereiding? (staat iedereen erachter, leiding, koks, ouders, van het begin van de voorbereiding)		
2. Zoek je bewust naar een NatuurLeuk!e bivakplaats? (transport, winkels, (bio)boeren, gebruik van regenwater, afvalsortering, omgeving,...)		
3. Verplaats je je naar de bivakplaats op een NatuurLeuk!e manier? (openbaar vervoer, fiets, ozonvriendelijke camionchauffeur)		
4. Is de keuken georganiseerd op energie- en waterarm koken, ben je creatief met restjes? (zo weinig mogelijk water, geen diepvries naast een kookvuur, een zonne-oven of zonnekoelkast)		
5. Organiseer je een afvalpark of neem je bivakkippen mee? (een geschikte plek, een mobiel afvalpark dat langskomt, goed verzorgde kippen)		
6. Voorkom je dat afvalwater in de beek of rivier belandt? (niet in de rivier (af)wassen, afvalwater verspreiden, maak een waterzuiversysteempje)		
7. Ga je NatuurLeuk! op tocht? (niet te grote groep, op bestaande wegen blijven, natuurmateriaal gebruiken bij markeringen)		
8. Speel je bos- en nachtvriendelijk? (lawaaai, lichtbronnen en materiaal beperken, kwetsbare plekken vermijden, in speelzone spelen)		
9. Is je kampvuur NatuurLeuk! gestookt? (niet te veel hout, toestemming om te sprokkelen, onbehandeld en droog hout, geen afval)		
10. Heeft elke afdeling minstens één keer een echte natuuractiviteit? (geen beter moment dan op bivak!)		

Hoe meer je 'ja' kunt invullen, hoe NatuurLeuk!er jullie werking is!

Hoe Natuurleuk ben jij?

Voorkom je afval en sorteer je het afval dat je veroorzaakt?

Monique: Onze leiding heeft een sorteerbak in elkaar gezet waarin glas, pmd, papier en plastic gesorteerd worden.

Peter: We hebben ons eigen containerparkje aan het lokaal. We verkopen ook drank in flesjes die de leden na de werking terugbrengen.

Inge: Wij vermijden onnodige verpakkingen. We maken ook duidelijke afspraken in de leidingsploeg over wie welke taak uitvoert: sorteren, vuilniszakken buiten zetten,... We moeten wel, want wat verkeerd gesorteerd is, neemt de vuilniskar niet mee.

Monique: Afval is bij ons elke week een puntje op de vergadering. We evalueren of het de vorige week in orde was. Telkens is een afdeling verantwoordelijk voor het afval en voor het opruimen van het Chiroplein.

Doof je de lichten wanneer ze niet aan hoeven? Let je erop dat de gas- en elektriciteitsrekening binnen de perken blijft?

Ria: Bij ons gaan de lichten automatisch uit als er niemand in het lokaal is, en ook de verwarming is volledig automatisch.

Durf je kiezen voor gezonde vieruurtjes of biologische producten?

Chris: Wij gaan meestal naar de Aldi, omdat die goedkoop is. Ons budget is niet zo groot, dus proberen we zo wat te besparen.

Ria: Het gaat echt vooral om de prijs. Wereldwinkel en bio zijn toch vrij duur.

Peter: Op bivak letten we er zeker op geen eten te verspillen. Maar we zoeken niet uit of een bioboer ons kan bevoorraden.

Monique: Veel ouders van onze leden werken in een koekjesfabriek. Dus kunnen we wel eens grote zakken koeken erg goedkoop op de kop tikken.

Fuif je groen?

Chris: In de zaal die we gebruiken zijn er glazen in plaats van bekertjes. Maar die moeten we sinds kort betalen als ze

stuk gaan. Daarom zijn we voor een van onze twee fuiven toch overgeschakeld op wegwerpbekertjes.

Inge: We waren dit jaar voor de aspifuij te laat met onze aanvraag voor herbruikbare bekertjes. Anders hadden we het zeker gedaan. Nu gooi je verschillende containers vol bekertjes weg: pure verspilling! En het kost nog veel ook.

Ria: In het parochiecentrum van Kasterlee ben je verplicht bekertjes te gebruiken. Glas mogen we niet gebruiken.

Monique: Als we een fuif geven met bekertjes, letten we er wel op dat er geen bekertjes meegenomen worden naar buiten. Zo blijft de rommel beperkt tot de zaal zelf en verspreidt die zich niet over de straat.

Probeer je zo veel mogelijk de fiets te nemen en het openbaar vervoer te gebruiken?

Ria: Er rijden niet overal bussen, en een bus huren is erg duur. Als het gaat om een korte afstand, dan nemen ze de fiets. Maar als de hele groep wat verder weggaat, dan vragen we aan ouders of ze willen rijden.

Inge: Wij doen heel veel met de fiets. De jongste afdeling wordt soms wel door de ouders vervoerd met de auto.

Chris: Naar de leidingskring komt men meestal met de auto. Voor activiteiten die wat verder liggen, kunnen we een gratis bus van de gemeente gebruiken.

Koop je niet zomaar nieuwe dingen aan, maar geef je gebruiksmateriaal een tweede kans?

Ria & Monique: Wij hebben half Kasterlee proper gemaakt op initiatief van de Kringloopwinkel. Die opruimactie leverde bons op, en daarmee hebben we cd-spelers gekocht in de kringloopwinkel, en werd de verkleedkoffer sterk uitgebreid. Bovendien kreeg elke deelnemer een zakje compost.

Bedankt, en we wensen jullie een natuurleuk jaar toe!

Veebeedag op Kipdorp. Een prima moment dus om enkele veebees het vuur aan de schenen te leggen. We vroegen hen hoe 'natuurleuk' hun groep is. Peter van Chirojongens Sint-Pieter uit Turnhout, Monique van Chirojongens St.-Wilbert uit Kasterlee, Ria van Chiromeisjes St.-Wivina uit Kasterlee, Inge van Chiromeisjes Marke en Chris van Chiro Knaagje uit Bever legden hun broodje even opzij en stonden me te woord.

EN TOEN WAS HET TIJD VOOR HET BOSSPEL...

■ Hét hoogtepunt voor Benny (die door velen ook wel eens aangesproken werd als 'de Woudloper', omdat rondhollen in het bos bij hem op nummer 1 stond, en *den Benny* volgens sommigen zelfs de gave had met eekhoorns te kunnen spreken), een moment als een ander voor het leeuwendeel van Chiro, hét meest hatelijke moment voor Davina.

Net zoals de kleintjes dagenlang wakker lagen van het gevreesde nachtspel, kreeg Davina het koud zweet wanneer het bos ter sprake kwam. Die angst kon ze niet verklaren: was ze vroeger ooit eens verloren gelopen in het bos? Was ze ooit een man in lange jas tegengekomen? Waren het de verhalen over Roodkapje en Hansje en Grietje die haar de das omdeden? Ze kon het niet verklaren, maar één ding wist ze zeker: Ze. Haatte. Het. Bos!

Wat het ook was, er was geen ontkomen aan. Ze besloot er alleszins het beste van te maken. Toen de Woudloper het over de bosregels had, waaraan ze zich moesten houden, wierp Davina nog op dat zij haar maandelijkse ongemakken kende en dus niet zou kunnen meespelen. Jammer genoeg herinnerde leidster Els zich dat Davina diezelfde klachten had toen twee weken geleden het materiaal voor het bivak klaargezet moest worden. Hoongelach en awoertgeroep werden dus haar deel. Helemaal verzonken in eigen leed, dreef Davina mee in de groep en besloot om het allemaal over zich heen te laten gaan.

Het werd een fijn bosspel. Goed uitgewerkt door de Woudloper, strak georganiseerd door de leiding, enthousiast meegespeeld door de leden, gewonnen door het blauwe team. Alleen voor Davina viel het wat tegen.

De zon deed die dag haar uiterste best. Davina had dus haar felgele bikini bovengehaald ('een egaal gebruinde huid is nooit te versmaden'). En nu moest Benny drie teken uit de buikstreek plukken (eentje zat op haar rechterborst, waardoor de Woudloper alleszins beseftte dat ook de job van ehbo'er zijn mooie momenten kende).

De schrammen op haar rug, veroorzaakt door enkele laaghangende takken, verknoeiden het egaal bruine festijn dat Davina gecreëerd had op haar achterkant. En haar benen (uitermate getraind op het steptoestel 'om ze dat welgevormde silhouet te bezorgen') leken helemaal verzuurd door de tocht om terug bij de groep te raken. Een tikje verstrooid had ze immers niet gehoord dat ze niet buiten een bepaald terrein mocht. Op haar vlucht voor een te enthousiaste rakker was ze ietwat van het pad afgeweken. Twee uur wachten leverde niets op.

En de tocht huiswaarts werd nog eens bemoeilijkt door haar teenslippers, duidelijk niet ontwikkeld om in een dennen- en braambos rond te hossen.

In al haar ellende was ze ook nog eens vergeten nog even het toilet te bezoeken voor ze richting bos vertrokken. Ze moest dus haar gevoeg doen, gehurkt tussen twee struiken 'met bedenkelijke afschermkwaliteiten!'

'Ai, na zo'n bosspel kan ik wel een hele kuur in een gezondheidscentrum gebruiken,' zuchtte Davina.

'Ja, zolang we maar gezond zijn en van de natuur kunnen genieten,' beaamde Benny.

Hij wrikte de laatste doorn uit Davina's rechterenkel, zakte onderuit in de zetel, dronk zijn kruidenthee, en dacht met een gelukzalige glimlach terug aan zijn heerlijke spel...

ALIVE-FESTIVAL ZIP

- Hey zeg, er is dit weekend iets te doen in de scoutslokalen. Naar het schijnt iets van de Chiro.
- Iets van de Chiro in de scoutslokalen?
- Ja, een festival of zo. Maar het is alleen voor aspi's.
- Wow, tof! Leider, wij gaan daar toch naartoe??

Zaterdag 8 mei 2004. In Brasschaat is het Alive-festival aan zijn tweede editie toe. Een echt Chirofestival: georganiseerd door het Antwerpse gewest Zip, en enkel bedoeld voor aspi's en hun leiding. Zip zet er haar aspiwerking mee in de verf, en geeft haar aspi's bovendien de kans om kennis te maken met de grotere Chiro. In allerlei kraampjes kunnen ze kennis maken met de Dienst Avontuurlijke Activiteiten, met de website en Dubbelpunt, met de aspicommissie, met de Dienst Artistieke Activiteiten, ... Bovendien zijn niet alleen Zipse aspi's welkom, maar ook aspi's van naburige gewesten, omdat festivallen nu eenmaal leuker is met z'n allen.

Een festival zou geen festival zijn zonder muzikale optredens. En ook daar doet Zip het in onvervalste Chirostijl. In alle groepen zitten aspi's, leiding of oud-leiding uit het gewest. En voor de Chiro doen ze dat natuurlijk gratis. Zelf was ik – je reporter ter plaatse – te laat om alle groepen te bewonderen. Ik zag enkel topact 'Vijgen na Pasen', en die waren in elk geval geweldig!! Hun hele resem covers zette de keet op z'n kop.

Wat Zip wil bereiken met dit initiatief? De gewestelijke aspi's en hun leiding samenbrengen, hen laten kennismaken met het grotere geheel dat Chiro is, en dan vooral ook met het verbond. En in dat opzet zijn ze geslaagd. Op het festival zijn 16 van de 21 Chirogroepen uit het gewest aanwezig, samen goed voor tweederde van de 200 aanwezigen. De rest kwam uit andere groepen uit het verbond Antwerpen.

Veel werk voor het gewest, zo'n festival? Uiteraard! Maar belangrijk is wel dat de organisatie in handen ligt van zowel aspileiding als gewestleiding. De eerste vergaderingen vonden plaats in november 2003 – zo'n half jaar op voorhand, dus.

Mooi idee. Maar wat vinden de aspi's hier nu zelf van? We stopten hen de microfoon onder de neus, en hoorden dat ze zich amuseerden met de diabolo's en het andere circusmateriaal, dat ze de

optredens erg leuk vonden (al konden die wegens het slechte weer spijtig genoeg niet buiten plaatsvinden), dat er een leuke kabelbaan was, dat het cool was dat er veel verschillende dingen te doen waren waaruit ze zelf konden kiezen, dat je dus zowel actief als lui kon zijn, dat het goed was dat er dit jaar ook eten voorzien was, dat ze met twee kleine pizzaatjes niet genoeg gegeten hadden, dat het dit jaar beter georganiseerd was, dat de regels over roken wel vervelend waren, en dat ze zeker terugkomen.

Ook de leiding werd gepolst. Zij wisten me te melden dat het leuk is iets populairs als een festival te combineren met een Chirobelevens, dat de aspicommissie lekkere wortels serveert, dat het terrein niet makkelijk te vinden was, dat er spijtig genoeg een aantal activiteiten waren weggevallen omdat mensen afgezegd hadden, dat het tof is dat je als leiding het festival kan meemaken met je aspi's in een ontspannen sfeer, dat het goed is dat er regels zijn, maar dat tegelijk ook alles wel mogelijk is. Er zijn namelijk zeer strikte regels voor roken (een rookhoek) en drinken (1 drankkaart per persoon), maar beide zijn wel mogelijk.

Kortom: een fijne dag voor aspi's en hun leiding, en een initiatief waarvan iedereen vond dat het voor herhaling vatbaar is!

© TINE WOUTERS ©

DOOR DE BOMEN DE SPEELCLUB NOG ZIEN?

BEGELEIDINGSHOUDING BIJ SPELEN IN HET BOS

Als je heel goed kijkt, dan zie je achter die boom een stukje haar van Marit, en daar achter de struik de neus van Jonas tevoorschijn komen.

Speelclubbers vinden het leuk om spelletjes te spelen, en spelletjes spelen in een bos vinden ze dubbel zo leuk. Maar er zijn mensen die het niet zo leuk vinden dat wij zomaar overal door de bossen hollen. Boswachters zorgen voor het bos. Elk jaar komen Chirogroepen op bivak in contact met een boswachter die ze vertelt wat ze wel of niet in een bos mogen doen. Jammer genoeg schenkt de meeste leiding weinig of geen aandacht aan de regels van de boswachter, of misschien alleen tijdens het bivak. Nochtans zijn de regels er om het bos te beschermen. Als je die er eens allemaal op na wil slaan, kun je eens gaan kijken op www.bosspel.be, daar staan ze duidelijk uitgelegd.

Stokken zijn een aantrekkelijk attribuut voor speelclubbers om mee te spelen. Jammer genoeg voor hen staat er in het bosdecreet dat "je niets mag wegnemen dat tot het bos en haar inrichting behoort." Wat kunnen we daar nu aan doen? Iedereen weet dat speelclubbers nogal op hun eigen bezit gesteld zijn: 'hé, dat is mijn beker' en 'leidster, die heeft mijn stoel afgepakt.' Waarom de speelclubbers dan geen persoonlijke stok laten

zoeken en laten versieren, niet met gewone plakkaatverf of papieren slingers, maar met materiaal dat er een heel jaar aan blijft zitten. Maar... we zitten nog met de regel uit het bosdecreet. Gelukkig hoort daar een uitzondering bij. Als je het helemaal volgens de regels wil doen, dan zoek je een privébos, vraagt toestemming aan de eigenaar om takken te zoeken en je vraagt ook toestemming aan de afdeling Bos en Groen. Als je die toestemmingen hebt, dan ga je met je speelclubbers naar het bos en laat ze allemaal een prachtige (dode!) tak uitzoeken. Om overdrijvingen te voorkomen, kun je vooropstellen dat de takken niet groter mogen zijn dan de speelclubbers zelf.

Maar waar moet je die takken nu laten als je terug bij het lokaal aankomt? Voor diegenen die kunnen sjorren: sjor een takkenkast. Voor diegenen die niet kunnen sjorren: zoek iemand die kan sjorren en laat hem of haar een takkenkast maken, of leer sjorren en maak hem zelf.

Stel... je hebt een geweldig bosspel ineengestoken en je gaat het spelen in een bos in de buurt. Natuurlijk heb je eerst toestemming gevraagd aan de afdeling Bos en Groen of je in dat deel van het bos van de paden mag. Je hebt de toestemming (en bent dus ook verzekerd) en wil met je speelclubbers naar het bos vertrekken. Kijk goed na of je speelclubbers goede schoenen aanhebben. Sandalen in een bos waar er veel dorens zijn, dat is niet aan te raden. Laat dus zeker op tijd aan de ouders weten dat je in het bos gaat spelen, en op bivak zorg je ervoor dat de speelclubbers stevige schoenen aanhebben.

Fantasie en werkelijkheid lopen bij speelclubbers (vooral bij de ribbels) vaak dooreen. Kleine gaatjes in de boomschors zijn natuurlijk de woonplaats van de elfen. En heb je die boomstronk daar gezien? Daar zitten allemaal holen onder, en Fien heeft daarstraks een trolletje zien wegkruipen. Cool hé, leidster? Natuurlijk ga je er als leiding mee op in en heb jij ook een paar leuke weetjes. Die paddestoelen op boomstronken (elfenbanken genaamd), weet jij waarom die zo heten? Wel, omdat de elfen graag eens willen uitrusten als ze een hele dag hebben rondgevlogen door het bos. En op die paddestoelen kunnen ze veilig zitten.

De oudere speelclubbers zijn meestal sterk begaan met het lot van de natuur. Gewonde vogels, die moeten goed verzorgd worden, het liefst zouden ze nog de ambulance bellen om ze naar het ziekenhuis te brengen. Ze willen goede verklaringen voor wat ze zien in de natuur. Die gaatjes in de bomen, je kunt proberen je leden wijs te maken dat iemand met een boormachine is langsgekomen om de binnenkant van de boom wat lucht te geven, maar ik denk niet dat ze het geloven. Maar houtwormen die de gaatjes maken? Allé leider, zo'n klein beestje, hoe kan dat nu gaatjes maken? Als je echt geen goede verklaring voor iets hebt, laat de speelclubbers het in de week erna thuis en op school vragen (en doe zelf ook wat onderzoekwerk). De volgende zondag leggen jullie alle informatie samen en hebben jullie weeral iets geleerd!

Breng je speelclubbers al van het begin respect voor de natuur bij. Beschadig geen planten, nesten of bomen. Probeer de geluidshinder in het bos tot een minimum te beperken ("Ssst, de dieren slapen!") en ruim al het materiaal op dat je meenam. Papiertjes, plastic, blikjes,... het hoort allemaal niet thuis in de natuur. Wijs er je speelclubbers op en laat hen zien dat wij in de Chiro weten wat zorg voor de natuur is!

From: Mazzel@chiro.be
To: Speelclubbers die met toverstok kunnen omgaan
Subject: toverstokje uit Fantasia
Date: september 2004

Dag twinkelende speelclubbers
 In Fantasia heb ik een toverstokje gevonden toen ik aan het wandelen was, en met dat stokje kan je een leuk spelletje doen. Wel opletten, want dit is de toverstok van Fee Zhora, ik hoop dat ze hem niet mist.
 Diegene die de toverstok vastheeft, is een fee en beweegt het stokje op en neer. De anderen springen ter plaatse, volgens de bewegingen van het stokje.
 - van links naar rechts = ter plaats voor- en achterwaarts bewegen
 - draaien = voorwaarts lopen of gaan
 - stokje beweegt niet = stilstaan.
 Wanneer de fee de toverstok laat vallen, vlucht iedereen weg, achtervolgd door de fee. Na 10 tellen komt iedereen terug in de kring. Wie aangetikt is, gaat mee in het midden staan. Wanneer de fee opnieuw haar stok laat vallen, mogen zij de anderen "gevangen houden" tot de boze fee hen kan aanraken. Wie laatst overblijft, wordt boze fee.

ZET JE GROENE BRIL MAAR OP! NATUUR DOOR RAKWI-OGEN!

Zo zo, het Chirojaar is gestart! Vertrouwde gezichten rondom het Chiroplein, maar ook kersverse en nieuwe rakwi's. Misschien ben je zelf ook nog maar pas leid(st)er geworden van deze leukste afdeling? Het nieuwe jaar brengt altijd een nieuw jaarthema mee. Dit jaar zetten we NatuurLeuk!-spelen extra in de verf. Je vindt daarover al heel wat in deze Dubbelpunt. Maar wat moet je daar nu allemaal mee in je afdeling? Zullen mijn rakwi's dat allemaal wel leuk vinden? Wat dan precies? Hoe zien ZIJ die natuur en hoe ga IK daar dan mee om?

JONGE RAKWI'S

In het algemeen zijn rakwi's behoorlijk nieuwsgierig, de nadruk komt te liggen op het ontdekken van samenhang, het zoeken naar wetmatigheden en het geven van verklaringen. Rakwi's krijgen daar meer en meer oog voor, ze gaan zelf verklaringen zoeken voor de dingen die ze om zich heen zien. Toch blijft de eigen ervaring centraal staan. Rakwi's kunnen nog geen algemene zaken naar concrete situaties vertalen. Zo zal een uitleg over de werking van een composthoop waarschijnlijk aan hen voorbijgaan als ze zich er niets bij kunnen voorstellen. Nadat ze zelf in potjes hebben gezien hoe verschillende soorten groenafval worden afgebroken, zullen ze het veel beter begrijpen.

In het algemeen zijn deze rakwi's erg begaan met het lot van de natuur. Meer dan op het ontdekken van de natuur ligt de nadruk op het verklaren van verschijnselen en het belang van de natuur voor de mens. Vooral dieren zijn erg populair. Er is veel

Organiseer kleine projecten die wat langer duren dan 1 zondag. Maak een stukje braakliggende grond achter het lokaal vrij voor een kleine moestuin. Plant er wat sla of radijsjes. Je kunt die ook planten in bloembakken op de vensterbank, of zaai wat tuin- of waterkers op watten. Zeker elke zondag water geven voor je het lokaal verlaat! Oogst al dat lekker groen wanneer het tijd is en maak er een leuke kookactiviteit van: sla met frieten! Lekker!

belangstelling voor zaken als: hoe oud wordt een bepaald dier, hoeveel jongen kan het krijgen, wat eet het? Huisdieren worden beschouwd als echte vriendjes die rakwi's begrijpen.

Kenmerkend is ook dat bijna iedere rakwi wel iets verzamelt op deze leeftijd. Die verzamelwoede is een uiting van de behoefte aan systematiek, de wil om de wereld te ordenen en de grenzen van de werkelijkheid te ontdekken. Dat verklaart ook de interesse in records en in vreemde diersoorten. Wat is

Rakwi's komen inderdaad bijna altijd met hun handen vol terug uit het bos: grote denappels, 'wandel'-stokken, mooie bladeren,... Als we heel het jaar door nu eens een NatuurLeuk!e schat aanleggen? Maak een muur vrij in het lokaal en hang er een groot vel papier. Plak er de mooiste bladeren op. Schrijf er bij welke rakwi ze vond, waar en tijdens welk leuk spel. Je kunt ook de bladeren benoemen. Onze 'wandelstokken' krijgen dit jaar een plaatsje aan de kapstok. Hang de verzamelde denappels aan touwtjes, ze zullen mooi opengaan in het warmere lokaal. De grootste denappel schilderen we goudkleurig.

het grootste zoogdier ter wereld? Welk dier is het snelst? Van bijna alles kan een wedstrijdje gemaakt worden. Fantasieverhalen boeien hen zeker nog wel, zolang de schijn maar opgehouden kan worden dat het toch wel eens 'waar' zou kunnen zijn.

Jonge rakwi's leren meer en meer abstractere dingen. Toch is het begrip 'milieu' voor hen nog te abstract. Het is voor de rakwi's moeilijk om inzicht te krijgen in de grotere verbanden en de rol van de mens in het milieu. Een begrip als 'zure regen' kennen ze al wel maar oorzaak en gevolg zijn voor hen nog te moeilijk. Voor de meeste jonge rakwi's betekent de term vervuiling heel simpel: zwerfafval. Iets doen aan de milieuproblemen betekent daarom voor rakwi's van deze leeftijd het opruimen van afval. In het geheel van milieuproblemen neemt zwerfafval slechts

De verhaaltjes van de boskabouters en de sprekende konijntjes zijn ze nu al wel ontgroeid. Maar het bos herbergt nog vele andere geheimen. Zo kunnen we onze rakwi's nog wel warm krijgen om de geheimen van de witte heksen te ontzutselen. Surf zeker eens op internet of neus eens rond in de bibliotheek naar minder bekende legendes of mythen, en verzin er een NatuurLeuk!e zoektocht rond. Je rakwi's zullen je maar al te graag helpen om de codes te kraken. Je kunt ze onderweg lekkere kruiden laten plukken en bakt er later overheerlijke kruidenpannenkoeken van. Zorg wel dat je weet wat je plukt en opeet.

een geringe plaats in, maar het is voor de rakwi's een direct herkenbare vorm van natuuraantasting. Bovendien schenkt het de rakwi's veel voldoening dat zij zelf 'de natuur hebben geholpen'.

OUDERE RAKWI'S

Oudere rakwi's zijn volop bezig met het vormen van hun eigen waarden. Langzamerhand verdwijnt het zwartwitbeeld van goed en slecht. De rakwi's worden meer flexibel in het omgaan met regels en ze realiseren zich dat regels te veranderen zijn. De rakwi begrijpt dat iets in het ene geval verkeerd is en in het andere geval goed kan zijn: je mag niets van een ander afpakken, maar als je een rakwi met lucifers ziet spelen, kun je toch maar beter ingrijpen. Zo ontstaat ook het besef dat wat goed is voor de een, heel vervelend kan zijn voor de ander. Het stilleggen van een vervuilende fabriek is goed voor het milieu, maar er worden wel een hoop mensen werkloos door. Er bestaan tegenstellingen en die zijn de oorzaak van veel milieuproblemen. Met de interesse voor de problemen van de volwassen wereld en het begrijpen van de oorzaken van die problemen komt ook de kritiek op de volwassenen. Later zal die kritiek nog scherper worden.

Presteren wordt belangrijker. Oudere rakwi's vragen om meer avontuur en spanning. Technisch en constructief werken heeft hun belangstelling. Naast individuele competitie speelt ook het groepsgevoel een belangrijke rol. Oudere rakwi's willen je graag tonen hoeveel zij al weten. Ze gebruiken dan ook wel eens spontaan termen als zure regen, ozonlaag en kwik. Vaak echter blijkt hun kennis over deze begrippen te bestaan uit half begrepen informatie of stukjes informatie. Controleer grondig wat ze er precies van weten en vul hun verhaal aan met de juiste gegevens. Sommige verkeerd begrepen gegevens kunnen soms nog jaren blijven bestaan.

Als je gaat picknicken met je rakwi's geef je als goede leid(st)er het voorbeeld. Je boterhammen zitten in een brooddoos of in de oude broodzak. Je drank zit in een hervulbare drinkbus. Wanneer je vertrekt, ruim je samen met je rakwi's de picknickplaats op. Dat spreekt voor zich!

Dit jaar grijpen we de ultieme kans om ons eigen kleine containerpark uit te bouwen! Als je het nog niet deed, kunnen we vanaf nu samen met de rakwi's ons afval sorteren in de verschillende fracties. (Informeel bij je gemeentebestuur welke dat zijn!) Papier en karton mag zeker niet op een vuurtje maar gaat ook naar het containerpark of dient voor de papierslag. Komt jullie vieruurtje uit statiegeldflessen?

VIS, GEVOGELTE OF WILD?

Ingrediënten voor een natuurleuke start...

We zitten met een ei: we hebben er geen!

Tito's kunnen de natuur nog beleven als rakwi's, maar op deze leeftijd begint zich toch een eerste eigen natuurbeeld te ontwikkelen. Ze krijgen meer zicht op de natuur als geheel en de onderliggende samenhang. Sommigen gaan nog vaak met hun ouders wandelen, fietsen, op vakantie in de natuur. Vrienden hebben nog maar een geringe invloed op hun natuurbeeld en -beleving. Tegelijkertijd groeit de kritiek op volwassenen. Die kritiek en het zich afzetten tegen hun ouders leidt vaak tot onverschilligheid tegenover de natuur. Ze willen niet meer mee met de ouders, maar er is ook niemand die hen een alternatieve positieve natuurbeleving aanbiedt. Toch zijn er heel wat alternatieven mogelijk!

We kunnen al direct een leuke activiteit aangaan om de verantwoordelijkheid en de betrokkenheid van de tito's tegenover de natuur te stimuleren, het hele jaar door. Het is misschien een dicht-bij-huis idee, maar het zal ongetwijfeld hun interesse opwekken. Bovendien bereik je het nodige resultaat want je hebt elke week verse eitjes. En als je een haan kunt bemachtigen, kun je misschien ooit nog eens voor kuikentjes zorgen!

Om kippen te kunnen houden, zorg je allereerst voor voldoende **plaats**. Tip: kippen zijn perfecte onkruidwieders. Dan neem je aan de hand van het aantal kippen en de plaats waarover je beschikt een afstand **kippendraad**. Die hang je vast aan **paaltjes**, die in de grond zijn gestoken, zo'n meter hoog. Vergeet geen **deurtje**, zodat je

altijd bij de kippen kan. Het deurtje kun je maken door het begin en het einde van de kippendraad vast te maken met een haakje of een kromme nagel.

Om het **kippenhok zelf** te maken heb je houten planken nodig en nagels, vijf houten planken, zonder het dak, en met aan de ene kant een open gat. Daar komt dan het deurtje. Om de eieren eruit te halen, kun je ook het dak afneembaar maken, of met scharnieren een openklapbaar dak maken. Als **dak** neem je bijvoorbeeld twee houten platen schuin tegen elkaar. De onderkant van het hok moet zeker van de grond, de kippen moeten droog kunnen zitten. Zorg hiervoor door **pootjes** onder je onderste plank te zetten, of het hok op twee kleine balkjes te laten rusten.

Je kunt je groep gemakkelijk verdelen om de verschillende onderdelen in orde te maken. Zorg ervoor dat je zelf een aantal dingen op voorhand hebt uitgetekend, zodat de tito's alleen maar moeten zagen en timmeren. Als het huisje af is, kunnen de tito's er mooie schilderijen op maken.

Hoe laat je het allemaal nog een beetje echter lijken?

Je vertelt je tito's dat je pannenkoeken zou bakken die zondag, maar dat je eieren vergeten bent. Wat nu gedaan? De winkels zijn dicht want het is zondag. Je besluit dan dat je nog wel iemand in de buurt kent die kippen heeft. Met z'n allen even de straat op, op zoek naar onze hobbykippenboer, die hopelijk ook vanmorgen enkele eieren vanonder z'n kippen heeft kunnen halen. Daar stelt de kippenboer voor om geen eieren te schenken, maar gewoon twee kippen, als de tito's tenminste eerst een deftig hok in

KIPPENACTIE

Dit jaar wil het gemeentebestuur van Westerlo, in het kader van afvalpreventie, twee gratis kippen aanbieden per gezin. Kippen zijn immers verbruikers van keukenafval en dragen bijgevolg bij tot een vermindering van de hoeveelheid GFT-afval. De legkippen die besteld kunnen worden, zijn 15 weken oud en hebben alle bij wet verplichte inenting gekregen. De kippen zijn geleewiekt om het wegvliegen te voorkomen en de snavel is niet gebrand of ontbekt. Er kunnen zowel zwarte als bruine legkippen besteld worden. In ruil voor de kippen moet elk gezin een intentieverklaring ondertekenen over het houden en het verzorgen van de kippen.

Wij verklaren de vrede!

Emma, 9 jaar.

Vredesmanifestatie op zondag 3 oktober 2004

Oorlog beroert ons. Toch worden we er door de dagelijkse berichtgeving soms ook ongevoelig voor. Oorlog went soms. Maar op bepaalde momenten lukt het ons toch massaal de straat op. Herinner je de massabetogingen tegen de oorlog in Irak. Veel Chiromensen riepen Chiro toen op om luid onze stem te laten horen. Het is op deze crisismomenten echter niet makkelijk om in enkele weken veel Chirogroepen te mobiliseren. Maar streven naar vrede is niet alleen een opdracht tijdens crisismomenten. De Vlaamse Vredesweek wil een constante aandacht voor een vredevolle wereld. Nationale en internationale instanties worden opgeroepen om een stevig vredesbeleid te voeren.

Daarom onderschrijven we de campagne van de Vlaamse Vredesweek en roepen we alle Chirogroepen op om deel te nemen aan de vredesmanifestatie op 3 oktober. Op de achterflap van de affiche lees je meer over de inhoud van de campagne.

Trek je Chirokledij aan, zak met je keti's en aspi's op 3 oktober om 13 uur af naar het Noordstation in Brussel en zoek de Chirostand. Vanaf 14 uur wordt er onder leiding van fanfares en circusartiesten richting Zuidstation gewandeld. Heb je zelf een muziekkapel in de Chiro? Kom dan zeker Chiro- en andere liedjes blazen. Vergeet ook jullie Chirovlag en eventuele spandoeken niet. Op het eindpunt wacht een groot vredesconcert, en kun je je puzzelstukken voor de langste vredeswens bijpassen (zie actie hiernaast). Een jury zal dan ook bekendmaken wie het origineelste spandoek en de origineelste act verzorgden.

Alle praktische informatie vind je op de website www.vredesweek.be. Bezoek hem regelmatig, want binnenkort vind je daar de bekende vredesactivisten, groepen en artiesten die je op ons vredespodium mag verwachten.

ACTIES

Plak je gezicht op de vrede!

De Vredesweek wil in 2004 de grootste en kleurrijkste vredesverklaring ooit maken. Daarvoor rekenen ze op jou! De puzzelstukken vind je op www.vredesweek.be.

Je kunt ze zelf kopiëren, vergroten of ook verstevigen door ze op karton of hout te plakken. Hoe creatiever en kleurrijker ze worden, hoe liever wij het hebben! Als ze vol zijn, stuur je ze naar het Vredessecretariaat – of nog beter, je komt ze met een delegatie op de vredesmars van 3 oktober bijpuzzelen in de grote vredesverklaring, waarmee we naar de Vlaamse en federale regering zullen trekken. Of je gaat gewoon eens langs op de straatacties. Je vindt ze in alle grote Vlaamse steden, en ook daar kun je je foto kwijt op de vredesverklaring (info op www.vredesweek.be). Laat je dus van je beste kant zien en plak je gezicht op de vrede!

Wij verwelkomen
de vrede!

Emma, 9 jaar.

Ik hou van
ledereen!

vlaamse vredesweek

24 SEPTEMBER - 3 OKTOBER 2004

Vrouwen als kracht voor vrede.

Vredesmars zondag 3 oktober 2004.

Vlaamse Vredesweek van vrijdag 24 september tot zondag 3 oktober 2004

'Vrouwen kennen als geen ander de tol die conflicten eisen en zijn vaak ook beter in staat dan mannen om ze te voorkomen of op te lossen. Al generaties lang treden vrouwen op als pleitbezorgers voor de vrede'
(KOFI A. ANNAN, SECRETARIS-GENERAAL VAN DE VN, VERKLARING VOOR DE VEILIGHEIDSRaad, 24 OKTOBER 2000, INLEIDING BIJ RESOLUTIE 1325.)

De Vlaamse Vredesweek stelt in haar jaarlijkse campagne van 24 september tot 3 oktober de kracht van vrouwen voor vrede centraal. Resolutie 1325 van de VN combineert de bescherming van vrouwen in gewapende conflicten met een centrale rol voor vrouwen in geweldpreventie, vredesonderhandelingen en vredesopbouw. De Vlaamse Vredesweek haalt ze van onder het stof en wil ze in realiteit omgezet zien. Wij verklaren de vrede!

Oorlog wordt gewoonlijk voorgesteld als een zaak van mannen. Dit is misschien zo op het slagveld, maar niet aan de basis van de samenleving, in de lokale gemeenschappen en de gezinnen. Vrouwen dragen als geen ander de tol die oorlogen eisen. Dit hangt samen met de rol, sociale status en maatschappelijke positie van vrouwen in de samenleving.

In oorlogsomstandigheden trachten vrouwen niet alleen te overleven, maar ze proberen ook om de samenleving en hun gezinnen overeind te houden. Het zijn de vrouwen die tijdens een oorlog de zorg voor kinderen en zwakken op zich nemen, die initiatieven nemen om gezondheidsdiensten en onderwijs in stand te houden en die solidariteitsnetwerken opzetten over etnische en culturele grenzen heen.

In alle oorlogsgebieden verzetten vrouwen zich met de middelen die ze hebben. Toch wordt aan deze unieke overlevingsstrategie van vrouwen weinig aandacht besteed. Ten onrechte, want hierin liggen de kiemen voor vrede en voor heropbouw van de samenleving.

De VN heeft dit goed begrepen en heeft met resolutie 1325 van de Veiligheidsraad de rol van vrouwen in vrede en veiligheid omschreven. De resolutie benadrukt de noodzaak om vrouwen te betrekken bij alle vredesinitiatieven. Maar... tot nu toe bleef die resolutie dode letter...

Daarom voert de Vlaamse Vredesweek van 24 september tot 3 oktober 2004 campagne met als thema 'Vrouwen als kracht van vrede.'

De slachtoffers van oorlog worden 'vrouwelijker'... een paar vaststellingen:

- ▶ 75% van de vluchtelingen zijn vrouwen en kinderen,
- ▶ verkrachting wordt steeds meer gebruikt als oorlogstactiek,
- ▶ steeds meer burgers worden in oorlogen betrokken; het grootste deel daarvan zijn vrouwen en kinderen.

Oorlogen in arme landen maken vrouwen extra kwetsbaar, omdat

- ▶ vrouwen er nauwelijks rechten hebben,
- ▶ discriminatie van en geweld op vrouwen er behoren tot de dagelijkse realiteit,
- ▶ de stem van de vrouw in de samenleving niet telt,
- ▶ het vrouw-zijn er minderwaardig is en het mannelijke verheerlijkt wordt.

De Vlaamse Vredesweek eist dat de federale en Vlaamse regering:

- ▶ samen met de parlementsleden en het brede middenveld (vrouwen- en vredesbewegingen in het bijzonder) een voortrekkersrol spelen in de toepassing van Resolutie 1325 van de VN door het opstellen van een actieplan en het vrijmaken van extra financiële middelen.
- ▶ concrete maatregelen nemen om de deelname van vrouwen aan het buitenlands beleid, de diplomatieke vertegenwoordiging, vredesonderhandelingen en vredesopdrachten te versterken.
- ▶ budgetten vrij maken voor programma's en activiteiten gericht op de speciale noden van vrouwen en mannen in het proces van reïntegratie en heropbouw na een conflict en op de nieuwe rolbeleving en maatschappelijke versterking van vrouwen.
- ▶ in het buitenlands, humanitair en ontwikkelingsbeleid steun verlenen aan programma's die inspelen op de (bijzondere) behoeften van vrouwen en meisjes in oorlogssituaties, in vluchtelingenkampen, in situaties van heropbouw en stabilisatie van de samenleving.

Tot slot roept de Vlaamse Vredesweek ook alle steden en gemeenten op om aandacht te besteden aan de specifieke behoeften van vrouwen en meisjes in het kader van hun internationaal beleid, en de initiatieven die zij terzake nemen.

Tito

WEETJES

1. OVER HET VOEDSEL VOOR DE KIPPEN:

Kippen zijn gek op gesneden groenten, rijst en brood. Alles wat je je kippen voert, moet zo vers zijn dat je het zelf nog wel op zou durven eten. Bedorven of verlepte etenswaren kunnen je kippen diarree bezorgen, en dan kunnen ze een behoorlijke tijd ziek blijven (of erger) en zullen ze zeker geen eieren leggen. Voer dit soort snacks altijd in een oude schaal of pan en haal het na een uurtje weer weg en gooi het in de biobak.

Voer geen vers brood, maar oud brood (niet te veel). Vers brood kun je even in de oven doen, dan is het zo oud. Vers brood veroorzaakt vaak diarree. Geef geen vis, vlees of vleeswaren. Wat is er namelijk verser dan een zelf uit de grond getrokken regenworm? Vooral vis kan de eieren een eigenaardige smaak geven. Voer ook nooit gekruide, gezouten of gesuikerde etenswaren. Ook **geen nasi goreng**, daar zit reuzel, ham en zout in en dat is beslist geen kippenvoer.

Water moet altijd schoon en vers beschikbaar zijn. Een kip die een gebrek heeft aan water houdt onmiddellijk op met leggen en zal snel verzwakken. Is het erg warm, zet dan meerdere drinktorentjes of schalen water neer.

elkaar kunnen steken. De man heeft het nodige materiaal voor een hok wel liggen en zo start je aan een zondag vol teamwerk.

De eigenaar van de kippen vertelt dan wat de tito's allemaal moeten doen om de kippen goed te verzorgen, en dat er zeker altijd iemand goed toezicht moet houden of dat ze wel eten genoeg hebben enz. Er worden elke maand twee **verantwoordelijken** aangeduid om voor de kippen te zorgen.

En zo hebben de tito's dan kippen in een kippenhok vlak bij hun lokaal en kunnen ze pannenkoeken maken en eten... want ze hebben eieren het hele jaar door!

Variaties op het kippenthema:

Maak een experimentele volière voor de tito's met dit soort gevleugelde huisdieren of knutsel een konijnenhok voor het sportieve of avontuurlijke konijn (met gangen, trapjes, speeltuigjes,...).

2. ZOMER EN WINTER:

Als het erg warm is, zul je moeten zorgen dat het hok niet de hele dag in de brandende zon staat. Kippen kunnen beter tegen kou dan tegen hitte, dus zorg voor **schaduw** als de kippen in een ren zitten. Als het vriest, is het altijd even een probleemtijd. Veel mensen denken dat het hok verwarmd moet worden. Beslist niet doen! De kip is een buitendier en enorme temperatuurverschillen tussen nachthok en buitenlucht veroorzaken alleen maar narigheid. Heel belangrijk is het absoluut tocht- en vochtvrij zijn van het nachthok. Er moet wel ventilatie zijn zodat vochtige lucht afgevoerd kan worden.

3. VREEMDE DIERENBEZIGHEDEN:

- ▶ Van april tot de muilt in september kun je **met de duiven spelen**. In koppels of afzonderlijk worden de duiven tegen de avond naar het duivenlokaal gebracht. Rond zes uur, afhankelijk van de afstand die wordt gevlogen, worden ze opgepikt, en met de trein of per vrachtwagen uitgevoerd naar Frankrijk (100 km of meer) of Spanje (1000 km of meer). Per 10.000 worden de dieren ineens gelost. De afstand wordt door de duivenmelker gekozen in functie van de troeven van zijn duiven: snelheid ('vitesse') of lange afstand ('font'). Korte afstand (100 km) wordt gemiddeld in 1 uur afgelegd. De verzending bedraagt zo'n € 0,65 per duif. Wat je extra inlegt, bepaalt je winst.

- ▶ Van april tot september kun je vooral in West- en Oost-Vlaanderen op zaterdag en zondag naar de **vinkenzetting**. Gedurende 1 uur kerft elke eigenaar op zijn stok of op de grond in kriet hoeveel keer de vink tijlpt én daarbij eindigt met 'siskewiet'. Lokale recordhouders laten hun baasjes zo'n 900 krietstreepjes per uur noteren. In al te hittegevoelige tijden wordt de straat bij het organiserende café op temperatuur gemeten en kan de zetting afgelast worden. De deelnameprijs is zo'n euro per vink.

- ▶ Lokale wateren met of zonder stroming bieden het hele jaar door de ideale mogelijkheid om de tito's een ware **vis-workshop** te bieden. Laat leiding of vrienden met ervaring je de knepen van het vak uitleggen, waarna de stille actie kan beginnen. Azen maak je met maïs, brood en wormen of maden. De lokale hobbyzaak kan je aardig aan de slag helpen met vishaken, loodjes, visdraad en uitleg. Natuurlijke liefhebbers gooien hun vislijn uit met een stok, de prof's hanteren een werphengel (lancé) of 'pers' (lange stok). Gooi de diertjes altijd meteen terug! Let wel: private wateren hebben een eigenaar, maar vragen staat vrij. Openbare wateren vereisen al eens een licentie. Informeer bij de gemeentelijke overheid.

Vossen in de bossen

In feite is het niks nieuws! We doen het al zolang de Chiro bestaat. Jaarlijks trekken duizenden Chirromensen 10 dagen naar een plek in de natuur om hun tenten op te zetten. Ja, zelfs wekelijks trekken er duizenden kinderen op zondag naar het bos of het park, of naar het grasveld op de hoek om er te spelen. Spelen in de natuur. We vinden het de normaalste zaak van de wereld. Een hevig bosspel, een partijtje voetbal, een waterestafette, bijna elke zondag opnieuw spelen we in of met dingen uit de natuur. Maar stel je eens voor dat er geen bossen, geen weides of parkjes meer waren. Waar zouden we dan nog moeten spelen?

Spelen in de natuur is leuk. Alleen gebeurt het jammer genoeg dat we door het spelen in de natuur ook dingen vernielen. Keti's zijn op een leeftijd gekomen waarop ze zouden moeten weten wat kan en wat niet kan in de natuur. Het is dan ook van belang om je leden op respect voor de natuur te wijzen. Veel bossen om in te spelen zijn er al niet en omdat we er met zoveel van genieten moeten we dat voorzichtig doen. Dat we daar niet alleen dit jaar aan werken, spreekt voor zich. Respect voor de natuur moeten we elk jaar opnieuw aan onze leden meegeven, over 50 jaar willen Chiro- en andere kinderen ook nog in de natuur kunnen spelen!

Keti's uit hun tamme zetel...

Uiteraard zijn keti's zich al van heel veel dingen omtrent de natuur bewust. Zowel de schone als de minder schone kant van de natuur zijn niet langer vreemd voor een keti. Natuurvervuiling, natuurrampen, maar ook de mooie kanten zoals de rust van een bos of een mooie bloem zijn geen onbekende. Je kunt je keti's dan ook voor heel wat projecten (bestaande of op eigen initiatief) die met de natuur te maken hebben, warm krijgen.

... en naar buiten!

PADDENOVERZET

Padden paren altijd op dezelfde plaats, en trekken daarom massaal naar een plek waar veel water én andere padden zijn. Omdat ze tijdens hun tocht vaak over straten of drukke banen moeten - waardoor er veel padden worden platgereden en dus niet aan een lief geraken - worden er paddenoverzetacties georganiseerd. Zo kunnen de arme bestjes heelhuids op de paarplek aankomen en dus aan hun trekken komen.

Uiteraard kun je dit niet in alle gemeentes of buurten doen omdat er simpelweg niet overal padden te vinden zijn (ze leven vooral in en rond poelen en natuurgebieden). Je stapt best eerst naar de natuurinstanties in je buurt om te horen of jullie kunnen deelnemen. De paddentrek vindt plaats in maart en begin april. In een aantal gemeentes wordt dit georganiseerd door de plaatselijke natuurvereniging. Jaarlijks doen ze een beroep op tal van vrijwilligers om de emmertjes (waar de padden in worden opgevangen om ze zo veilig naar het paargebied te brengen) leeg te maken zodat de padden niet te lang vastzitten in een emmer. Op meer en meer plaatsen zijn nu ook paddentunnels gemaakt. Dat zijn tunnels onder de straat waar de padden doortrekken. Het gemeentebestuur moet de actie goedkeuren (er bestaan aparte

verkeersborden voor), dus als je als Chirogroep zo'n project wil opstarten, of je wil graag helpen, dan wend je je best tot je gemeente.

BOOMPLANTACTIE

Plant eens een boom. Regelmatig worden er in het najaar in het Vlaamse land boomplantacties opgezet, waar je met je ploeg aan kan deelnemen. Samen een boompje planten! Je kunt dan met je ploeg afspreken om 60 jaar later op deze plek weer samen te komen met echtgenote(n)s en kinderen om herinneringen op te halen, te zien hoe iedereen oud (en versleten?) is geworden en natuurlijk om naar jullie zelfgeplant boompje te gaan kijken dat ondertussen een serieuze boom geworden is!

MOESTUUNTJE MAKEN

Als je een klein lapje grond ter beschikking hebt (misschien mag het wel op het terrein, of iemand van de ouders wil wel een stukje grond of tuin afstaan) kan je met je keti's een klein moestuintje maken. Heel wat groenten zijn gemakkelijk te zaaien en te onderhouden. Zoek op voorhand wel goed op welke groente je best in welk seizoen plant. Op zaadzakjes staat vaak genoeg info wanneer je wat het beste in de grond stopt. Je hoeft ook niet alles in je tuintje te planten. Er zijn ook groenten of kruiden die perfect binnen in je lokaal kunnen overleven

(bv. waterkers, bieslook, basilicum, oregano,...). Maak vooraf met je keti's wel goede afspraken over wie wanneer de plantjes water zal geven. Als je alles goed hebt onderhouden, kun je na het oogsten van je groenten zelf een heerlijk menu samenstellen.

Tip: Voor je de zadjes plant, kun je ze beter een paar uur in water laten weken, dan zwellen ze en kiemen ze beter. Denk er ook aan dat planten veel licht nodig hebben. Als je planten in je lokaal kweekt, zet ze dan bij het raam.

GEDROOGDE APPELSCHIJVEN

Sommigen zullen deze oeroude en eenvoudige manier van appels bewaren wel kennen, voor anderen zal dit nieuw zijn. Schil een appel en haal met een appelboor het klokhuis eruit. Snij de appel in schijven van een halve centimeter dik. Rijg de schijven op ronde staven of aan een stuk touw. Laat ze 2 à 3 weken drogen op een lichte, warme plaats. Als ze droog zijn, zullen ze een beetje bruin zijn. Eet ze dan op tijdens het vieruurtje. Smakelijk!

Tip: Als je ze lichter wilt, moet je een koffielepel ascorbinezuur (vitamine C) in een liter water oplossen en de schijven erin dopen voor je ze laat drogen. Een ander middelje is de schijven inwrijven met citroen- of appelsiensap.

Acties zoals het overzetten van padden en bomen planten worden meestal gedaan door natuurverenigingen. Veel gemeenten besteden het beheer van natuurgebieden of bijna-natuurgebieden uit aan verenigingen zoals Natuurpunt vzw. Je kan dus zeker bij de gemeente of direct bij de lokale Natuurpunt-afdeling aankloppen om eens aan een actie mee te werken. Je kan Natuurpunt vinden op het internet op <http://www.natuurpunt.be>. Om te zien wat de lokale afdeling in jouw buurt doet, kun je vanop de algemene site doorklikken op "vereniging" en dan op "afdelingen/werkgroepen". Zo kun je te weten komen waar er zich in de buurt een afdeling bevindt en hoe je die kunt contacteren.

IK ZIT IN 'T ORANJE EN NATUURLLEUK HOU IK VAN GROEN!

ASPI'S EN NATUUR

Met de leeftijd evolueert de natuurbeleving van kinderen en jongeren zeer sterk, dus ook die van je aspi's. Meer en meer beseffen ze dat het dezer dagen helemaal niet zo goed gaat met moeder natuur.

Aspiranten vormen zich alsmaar scherper een eigen natuurbeeld. Ze denken al veel abstracter. Ze gaan kritisch om met alledaagse gebeurtenissen. Ze leren concrete situaties plaatsen in een juist kader. Daardoor ontwikkelen ze een eigen visie. Daarbij neemt de invloed van de mening van vrienden duidelijk af, waardoor aspiranten zich opnieuw openlijk uitlaten over hun natuurbeleving.

Hou als leiding in het achterhoofd dat aspiranten nog veel 'zoeken' en dat de waarden en de normen die ze op een bepaald moment vormen later weer kunnen veranderen. Ook als leiding beïnvloed je de vorming van waarden en normen en kun je die sturen via bepaalde activiteiten. Laat de aspi's wel altijd de ruimte om kritisch en zelfstandig na te denken. Bied hen een waaier van vragen en antwoorden aan die voldoende aandacht schenkt aan alle pro's en contra's van een bepaald onderwerp.

WAT DOE JE ERMEE?

Door bepaalde spelen kun je bijvoorbeeld aantonen dat het bos niet alleen een leuke en spannende plek is om in te spelen maar ook zeer kwetsbaar. We kunnen een geluidenspel maken om stil te luisteren naar de geheimzinnige geluiden in het bos. We kunnen sluiptochten over bospaden houden waar we zeker mogen komen.

Niet alleen het bos is een leerrijke plek. Leer je aspiranten milieubeWUST te denken. Dat kan beginnen met het deftig sorteren in je eigen Chirogroep of op kamp. Maar je kunt bijvoorbeeld ook eens meedoen aan een afvalopruimactie in een natuurgebied bij jou in de buurt. Of je organiseert samen met hen een grote opruim ergens op een plaats in de buurt waar mensen veel sluikstorten of waar er veel zwerfafval ligt. Sommige aspi's kunnen dan ook briefjes uitdelen aan voorbijgangers en burens waar op staat wat jullie aan het doen zijn. Overleg best met je gemeentebestuur voor je zo'n actie onderneemt.

Het is ook leuk wanneer je aspi's openstaan voor de wonderen der natuur. Het kleverige slijm van een slak bijvoorbeeld kan je heel goed namaken door twee kopjes maïzena

en 180 ml water bij elkaar te gieten in een kom (+ eventueel ook nog enkele druppels voedselkleurstof). Stroop je mouwen op en meng de ingrediënten tot een kleverig deeg. Dat deeg heeft heel vreemde eigenschappen. Je kunt er makkelijk doorheen als je er zachtjes met je vinger in duwt, maar met een vuistslag lukt het nooit, je maakt er zelfs geen spatjes mee.

Ga eens met de hele ploeg op je rug liggen om naar de wolken te kijken. Welke figuren vinden jullie er allemaal in terug? Verzin een leuk verhaal met die figuren.

Probeer een alternatieve kooktocht uit. Kijk maar eens in het Tochtenboek. Daarin staan allerlei leuke receptjes met echte natuurproducten.

Natuurproducten kun je ook verwerken in je spel. Je kunt er bijvoorbeeld mee 'vechten'. Speel dit spel in twee of meer ploegen. Zoek eerst per ploeg zo veel mogelijk natuurlijke elementen. Hou ze verborgen voor de andere ploeg in een trui of rugzak. Hoe origineler of uitzonderlijk de elementen, hoe meer kans om te winnen. Ook veel voorkomende elementen moeten verzameld worden omdat de grootste verscheidenheid telt.

Dan speel je het 'vechten'. Om beurten legt elke ploeg een voorwerp op het doek. Kan de andere ploeg dit ook laten zien, dan legt ze dit erbij. Is dat niet het geval, dan heeft de eerste ploeg een punt. Het spel duurt tot er geen voorwerpen meer zijn.

Een ander ideeetje is om in het begin van het jaar je lokaal in te richten met enkel natuur- of recyclagematerialen.

Maak je aspiranten ook eens bewust van het feit dat natuur ook dikwijls met landbouw en bijgevolg met economie te maken heeft. Je kunt hierover het 'winst-en wereldhandelsspel' spelen. In dit spel wordt, weliswaar in de omgekeerde richting, de weg beschreven die een zak rijst aflegt van de landbouwer in de Derde Wereld naar de grootwarenhuizen in het Westen. Als elke schakel in deze route zijn deel van de winst opeist, schiet er uiteindelijk van de verkoopprijs nog een fractie over voor de landbouwer...

Een derde van je aspi's fungeren als overbrengers. In het Westen wordt een zak rijst verkocht voor € 500. Enkele

overbrengers moeten dat geld bij de landbouwer in de Derde Wereld gaan afgeven. Het is immers zijn loon. Onderweg echter moeten de overbrengers door vijf zones, bemand door de rest van je aspiranten. Als de overbrengers in de zones aangetikt worden, moeten ze betalen.

- 1. zone van het grootwarenhuis:** wie hier getikt wordt, moet € 25 betalen (= winst van het grootwarenhuis). De overbrenger heeft in deze zone een papieren strook of een lint uit zijn broek hangen. Tikken gebeurt door het lint af te pakken.
- 2. zone van de EG invoerrechten:** wie hier aangetikt wordt, moet € 100 betalen. Tikken gebeurt met een papieren slagboom (opgerolde krant).
- 3. zone van de vervoerders:** Hier kan alleen per 2 overgestoken worden. Geraakt worden = elk € 100 vervoerskosten betalen.
- 4. zone van de uitvoerder in de Derde Wereld:** aangetikt worden is € 75 betalen (het commissieloon van de uitvoerder). Tikken gebeurt door met een kleine bal te gooien.
- 5. zone van de opkoper:** in deze zone moet je achteruit lopen. Aangetikt worden is € 100 betalen.

Ten slotte komt de speler in de Derde Wereld. Op de markt wordt aan de landbouwer uitbetaald wat er overblijft van de € 500. De overbrengers kunnen dan een nieuwe tocht starten. Het doel van het spel voor de overbrengers is dus zo veel mogelijk geld naar de Derde Wereld brengen, en voor de tikkers zo veel mogelijk geld verdienen. Uiteraard kunnen de tikkers en de overbrengers na verloop van tijd eens van rol wisselen. In een gesprekje achteraf kun je dan de spelervaringen uitwisselen en een band leggen met de werkelijke economische verhoudingen. En natuurlijk speel je dit spel op een groen grasveldje.

In het groen heb je honderd en één mogelijkheden om je op een creatieve en toch natuurvriendelijke manier bezig te houden. Zijn je ideeën uitgeput, kijk dan maar eens op internet. Op verschillende sites kun je leuke en educatieve spelen terugvinden rond natuur en milieu.

GETUIGENIS

Een jaar of drie geleden had ik een mede-aspileider die een echte natuurfreak was. Het was echt een plezier om met hem op tocht te gaan. Altijd wist hij wel een leuk natuurweetje te vertellen of een interessante anekdote op te dissen over de natuur. Op een keer waren we op kooktocht langs de kant van het kanaal. Op een gegeven moment stond hij een beetje verder aan de kant van het fietspad in de grasberm. Hij riep dat we allemaal moesten komen kijken. Hij had daar een zeldzame spin ontdekt, die in België bijna niet meer voorkwam en dus bijna uitgestorven was. Het grote vrouwtje zat in het midden van haar web en het kleine mannetje zat ergens aan de kant. Het wijfje deed het web trillen om zo het mannetje te kunnen lokken om dan te kunnen paren. Na enkele trilpogingen ging het mannetje in op de avances van het vrouwtje. Hij rende naar haar toe, ze werd bevrucht en direct daarna vermoordde ze haar partner en begon hem in te wikkelen met een draad. Mijn medeleider vertelde ons dat dat zo ging bij die spinnensoort. Heel de tijd hadden we vol bewondering in een hoopje rond het web staan kijken. Eigenlijk vond ik het wel tof dat we zo gefascineerd hadden gestaan bij die 'wondere wereld der natuur'.

OTTO-JAN HAM

NIEUW!

Vorig jaar koos je nog een bekende Chirovlaming uit jullie midden, dit jaar mag je een reeks bekende Vlamingen met een verleden als Chiroleiding verwachten. Wat doen die mensen vandaag, wat was hun favoriete activiteit en afdeling en – vooral – wat gebruiken ze vandaag nog altijd?

We steken van wal met Otto-Jan Ham van Studio Brussel en verklaren bij deze de rubriek BCV* voor geopend!

Voor wie niet naar Studio Brussel luistert, wat doe je daar zoal?

Ik ben begonnen als muziekredacteur om popnieuws te schrijven. Ik doe dat nu nog, maar op zeer onregelmatige basis. Ik ben nu vooral bezig met programma's, wat ik heel tof vind. Ik heb dingen kunnen doen met Stijn Van de Voorde, en in het najaar staat er een redelijk groot project op til. En af en toe presenteer ik, ter vervanging, maar ik zal zien wat daar van komt. Ik heb zowat alles gedaan.

Mensen denken dikwijls 'dat is een top-job, en dat is je elke dag amuseren...' Ze zullen het superverwaand vinden, maar als je één keer naar Londen moet voor een interview, de Eurostar opstapt, een paar uur reist, aankomt, een paar uur wacht, iets eet, je interview van een kwartier gaat doen, waarvan je na de geluidsmontage zes minuten overhoudt, je terug naar je hotel gaat, je iets eet, je een paar uur wacht, je naar een optreden gaat... Achteraf

ga je iets drinken met mensen van een platenfirma of zo, je gaat terug naar je hotel, de dag erna sta je op met zó een hoofd (gebaart), je gaat de trein op en je gaat terug naar huis. Da's cool, da's echt super, maar als je dat wekelijks of een paar keer per week moet doen ... Om er vijf of zes minuten aan over te houden, daar ga je je vragen bij stellen.

Je bent opgegroeid in Dilbeek en toch ben je naar de Chiro van Ternat afgezakt. Hoe is dat gebeurd?

Ik heb vroeger nog even in de scouts gezeten. Ik ben eruit gegaan omdat ik daarvoor nog te jong was en omdat het me gewoon niet lag. Aan de scouts lag het niet. Het enige wat me echt totaal niet lag, was dat het daar zo heel hiërarchisch was. Onder de leden zelf werd bijvoorbeeld een soort hoofd aangeduid, niet de leider zelf dus. En dan was er een adjunct-hoofd, die het hoofd moet vervangen...

En dan toch niet overgegaan naar een Chirogroep uit Dilbeek?

Nee, ik had meer iets van 'ik ga op zondag wat thuis knutselen', en dat heb ik dan ook gedaan. Het is eigenlijk pas in de humaniora dat ik werd aangemoedigd door wat klasgenoten. Zo ben ik in de Chiro terechtgekomen. Ik kwam er dus pas als kerel in. Kerel en aspirant vond ik de coolste jaren. Ik ben altijd graag naar de Chiro gekomen als leider, maar kerel en aspirant, daar heb ik de beste herinneringen aan. Je had geen verantwoordelijkheid, maar je had wel die toffe weekends, of zo'n

tweedaagse, dat is echt van 'wauw'. En uiteindelijk, het is allemaal slecht, maar zo roken en drinken, en dan vrouwen erbij, dat is...

Vrouwen in een Chirojongensgroep? ...

(Gaat onverstoort verder) Da's altijd superinteressant, ik heb daar supergoeie herinneringen aan. Dat ik leider geworden ben, was omdat ik die jaren als kerel en aspirant zo super vond.

Dat leiderschap, viel dat dan zo een beetje mee, of was het zwaarder dan je gedacht had?

Dat was anders gewoon, dat was anders, maar ook wel heel tof. Het grote nadeel is dat je je ineens zorgen moet maken over bepaalde dingen, wat je als kerel en aspi niet hoeft te doen.

Hoeveel jaar was je leider?

Vier.

Wat was de afdeling waar je het liefst bij stond?

Ik werd meteen kerelleider. Dat was een beetje raar, het was een verlenging van mijn aspirantenjaren. Het waren pubers, en da's gewoon de max. Het is de coolste leeftijd. Het was ook een heel toffe groep, wel een beetje een moeilijke. Ribbels zijn anderzijds ook super, dat naïeve van die kleine mannen... Die blijven je verbazen, constant. Bij kerels was dat ook al, maar daar was het leeftijdsverschil te klein op dat moment, we scheelden vier jaar. Dat was misschien een (gebaart met de handen) 'vervormde' situatie. Ik

denk niet dat dat ooit een probleem geweest is. Autoriteit, daar wil ik het zelfs niet over hebben, op een of andere manier marcheerde het. Een leider is een leider. Ik denk niet dat ik er ooit problemen mee gehad zou hebben, mocht mijn leider bijvoorbeeld maar twee jaar ouder geweest zijn, integendeel.

Wat is je beste Chiroherinnering?

Eén weekend waar ik een speciale herinnering aan overhoud, is mijn Scholingsbivak in Natoye. Had ik mezelf toen moeten geloven, dan zou ik nog 20 jaar leiding zijn geweest. Het enthousiasme van al die mensen die daar waren! Normaal heb je overal waar je gaat moeite om in een groep opgenomen te worden, maar daar – dit klinkt misschien wat melig – daar had ik direct kameraden, die sfeer was er fenomenaal. Al de gewestelijke activiteiten vond ik altijd super... Maar zo'n leefgroep, dat duurde maar een kwartier voor je mekaar doorhad, bij wijze van spreken. In elke andere situatie duurt dat weken. Dat SB heeft 4 dagen geduurd, en ik geloof dat ik nog een maand op een wolkje heb geleefd. Ik had echt iets van 'dit wil ik ooit nog eens begeleiden' en iets in mij zegt dat dit ooit wel eens zal gebeuren.

Ja, ik denk dat er nog wel wat vacatures openstaan voor het begeleiden van SB, maar er kruipt wel veel tijd in ...

(Onderbreekt) Want ik heb ooit één inleidingscursus begeleid, ...

(Onderbreekt) Heb jij ooit een IK begeleid?

Ja, ik schaam me er wat voor, want ik was toen totaal niet goed voorbereid.

Wat is het strafste verhaal uit je Chirojaren?

(Denkt even na) Ja, het is een beetje 'plat', hé. Het was het ketibivak, waarschijnlijk het eerste of het tweede jaar dat ik in de Chiro zat. Een vriend en ik hadden twee of drie flessen jenever mee. We zouden de grote man uithangen en 's avonds drinken, en ja, na een kwartier wisten we onze eigen voornaam niet meer, bij wijze van spreken. En uiteraard werden we betrapt. En natuurlijk moesten we buiten honderd rondjes rond het gebouw lopen, ik weet het allemaal niet meer, en natuurlijk hadden we de dag erna zo'n hoofd (gebaart met de handen). Maar dat maakte het gewoon. We waren daar een beetje de held, omdat we iedereen daar jenever hebben rondgedeeld, vooral omdat we het zelf niet opkregen, uiteraard. Het is dan je eerste keer 'stijfzat', en dan die zware kater de volgende dag, in combinatie met de sfeer van zo'n ketibivak, dat is echt iets dat je niet vergeet. Da's de kater waar ik de beste herinnering aan heb.

Vind je nu dat je nog iets aan je Chirojaren hebt? Vaardigheden die je geleerd hebt tijdens die periode?

(Otto-Jan denkt even na) Zonder het te weten, en dat gebeurt vaak in het leven, leer je daar enorm mee bij, meer dan met andere dingen. Dat is niet inherent aan Chiro, maar aan een jeugdbeweging. Ik vind het fascinerend hoe in een leidingsploeg

jonge mensen mekaar op de vingers tikken, mekaar dingen bijleren, het is waanzin hoe zo iets werkt. Uiteindelijk heb je er één nodig die over een bepaald iets wat meer weet, en als groep groei je gewoon. Je leert naar elkaar luisteren – het klinkt misschien katholiek, maar het is gewoon zo. Je kunt ze er achteraf altijd uitpikken, mensen met wie je later in contact komt en die in een jeugdbeweging leiding zijn geweest. Je zou zeggen dat dit niet meteen strookt met de rock-'n-roll wereld, waar ik me nu in begeef, maar dat is absolute onzin. Ik ben nu mee geweest op bivak als kookouder, ik had mijn gsm mee en moest vaak antwoorden dat ik op vakantie was, mee gaan koken. Dan hoor je dat mensen van wie je het totaal niet zou verwachten, dat ook gedaan hebben...

Vaarwel Zuid-Afrika, hallo Litouwen!

Chiro heeft een nieuwe internationale partner voor de komende 3 jaar

Tijdens het Euroforum, dat dit jaar halverwege april plaatsvond in Kaunas (Litouwen), werd het officiële partnership gesloten tussen Ateitis Litouwen en Chirojeugd Vlaanderen. Van die samenwerking zul je de komende 3 jaar nog veel horen en je kunt – eigenlijk “je zou moeten” – eraan meewerken.

Ateitis' voorzitter nodigde ons uit om kennis te maken met de werking van Ateitis op de nationale zomerkampen in Berciune voor 8-14-jarigen. Uiteindelijk slopen begin mei de kampdata binnen in mijn mailbox. We hadden minder dan 2 maanden om dit bekend te maken in onze eigen Chirowereld – mooie wereld, trouwens. Het meest efficiënte medium was op dat moment dan ook e-mail.

Rond 19 mei kregen heel wat Chiromensen volgend mailtje in de bus en toen begon alles te draaien:

*“Op eurovisueel vlak scoorden de Litouwers beter dan de Belgen. Maar kunnen zij ook volgen met ons Chirospel en zijn zij bestand tegen een culinair onversmaadbaar Chirorecept? Als voorgerecht op het komende partnership tussen Chiro in Vlaanderen en Ateitis in Litouwen zoeken we genoeg gemotiveerde en internationaal gepeperde leiding om enkele Litouwers te kruiden met onze spelletjesragout op een bedje van natuur, avontuur, samenspel en actie!
Ben je vrij tussen 27 juni en 6 juli of 1 juli en 6 juli of 9 juli en 18 juli of 21 juli en 30 juli 2004 om mee naar Litouwen te gaan, stuur dan snel een mail...”*

In totaal reageerden 13 Chirokoks met elk hun recept, zodat uiteindelijk 6 chirozensen (Mieke, Reinhilde, Kim, Ward, Dries en William) de Ateitis-zomerkampen konden gaan opfleuren. Kim noemde het het “Paradise of Berciune”.

Op 28 juni landden we om 22 uur in Vilnius. Een vriendelijke jongeman, Kestutis, pikte ons op aan de luchthaven en bracht ons naar een iets ouder lid van Ateitis, Saulus, waar we konden overnachten. Die avond hebben we nog lang gebabbeld, onder andere over de verschillen tussen onze landen, jeugdbewegingen,... De volgende dag was het na een typisch Litouws ontbijt tijd voor een beetje sightseeing onder leiding van onze gids Kestutis. De kathedraal, de universiteit, een massa kerken en belangrijke politieke gebouwen werden door ons gekeurd en goed bevonden. Na een echt Litouwse zeppelini met zure room werd het stilaan tijd om naar het echte avontuur te gaan.

Na een warm onthaal op de kampplaats en een korte voorstelling maakten we kennis met onze kamergenootjes, onze medeleidster Virginia en de rest van de leidingsploeg, allemaal heel toffe mensen. Dag na dag kwamen beetje bij beetje de verschillen met onze Chiro boven. Niet iedereen is lid van Ateitis, de helft van de 25-koppige leidingsploeg bestond uit vrijwilligers. Ze hebben geen bewegingskledij. De kinderen worden voor het kamp in leeftijdsgroepjes van 10 verdeeld en komen uit het hele land. Tijdens het jaar hebben ze af en toe activiteiten, maar niet op vaste dagen of plaatsen.

Algauw draaiden we perfect mee in het hele kampgebeuren. Er zijn elke dag 2 à 3 workshops: EHBO-les, zangles, dansles, godsdienstuurtje, sportles,... Ook wij gaven een workshop en een ‘Belgas-dag’ met typische Chirospelletjes, die duidelijk in de smaak vielen. ‘s Namiddags was er ‘free time’ om te zwemmen in het riviertje of om uren sms’jes te sturen, want iedereen had daar ongegeneerd constant hun gsm bij. ‘s Avonds was disco de lievelingsactiviteit; klein en groot, jongen, meisje, iedereen danste gezwind de plaatselijke volksdansen en onze

aangeleerde dansen. Het was een religieus geïnspireerd kamp, en tijdens de wekelijkse biecht trokken we echt onze ogen open. De voorlaatste dag verlieten we al het kamp, we moesten koste wat het kost de stad Kaunas eens zien, de thuisbasis van de meeste leden. Hier ondervonden we dat de Litouwers heel fier zijn op hun land, vrijgevig en gastvrij, ook al hebben ze niet veel. De man van Rita, een van de 4 groepsleiders, gidste ons door de stad en nam ons mee naar een traditioneel restaurant. De volgende dag was het helaas al tijd voor de terugvlucht. Het was een ongelooflijke tijd. We hebben veel geleerd, veel gezien – kortom, een ander deeltje van Europa ontdekt. Het was echt de moeite, we zijn een fantastische ervaring rijker.

(Reinhilde)

Het leek eens wat anders: tien dagen op kamp in Litouwen. Het WAS ook wat anders, met als resultaat een klein hartje met heimwee nu en eigenlijk een onbeschrijflijke ervaring rijker. Het eten buiten beschouwing gelaten, was het een paradijs. We werden in een leidingsploeg gesmeten (gaande van een operazanger tot een dokter), waar niemand elkaar al kende. Het klikte vanaf de eerste dag, en de laatste dag heb ik met pijn in het hart afscheid genomen. Voor de kinderen waren we de eerste dagen de plaatselijke bezienswaardigheid. We mochten iedere dag workshops met hen doen, zodat ze na enkele dagen stonden te

springen om met ons te spelen. Zeker toen we de dansen ‘In Zaire’, de Hucklebuck en de Limbo introduceerden. Met 100 mensen tegelijk dansen gaf een kick. Zich verkleden, toneelspelen en basketballen deden ze allemaal het liefste. We

hebben onze ruwe Chirospelletjes toch een beetje moeten intomen, maar tegen het einde aan was Krik-Krak zelfs een topper. Iedereen kan daar ook ongelooflijk goed zingen, daar kunnen we hier nog iets van leren... Ook qua discipline kunnen we eens in opleiding. De vlag hijsen en neerhalen gebeurt er zeer plechtig. We zijn ook een paar keer naar de kerk geweest en het had soms een beetje weg van gospel, zodat ik het eigenlijk stiekem toch een beetje tof vond. Iedere dag was er een thema, zoals de Olympische Spelen of een dag rond kunst. Van voorbereiding hebben ze nog niet veel kaas gegeten, maar hoewel alles op een half uurtje in elkaar gestoken werd, kwam er altijd een prachtig programma uit. Ook de kampplaats zelf was een paradijs: allemaal kleurige huisjes in het bos (met vreselijk veel muggen, maar ik zou er een lichaam vol muggenbeten voor over hebben om er volgend jaar weer bij te zijn). Het waren twaalf onvergetelijke dagen. Enkele van mijn nieuwe vrienden komen ook naar Krinkel. Ben benieuwd of ze onze taal ook zo moeilijk zullen vinden. As tave labai myliu, Lietova!

(Kim)

We gaan ervanuit dat dit partnership ook jullie zal bewegen en inspireren in de komende drie jaar.

Het partnership-team: Wim, Bjorn, Karen, Christiaan, Reinhilde, William en Ward

OPROEP!

Eind april 2004 werd het nationaal secretariaat van CYO Ghana, een Afrikaanse partner van Chiro, getroffen door een hevige storm die het dak van het gebouw verwoestte. Om het secretariaat, dat ook dienst doet als sociaal en ontmoetingscentrum voor de plaatselijke jeugd en voor groepen uit andere delen van het land, op te knappen en opnieuw gebruiksklaar te maken, kan CYO Ghana financiële steun gebruiken. Bij deze willen we een oproep doen aan Chirogroepen die over wat fondsen beschikken en bereid zijn CYO Ghana financieel te steunen bij de herstelling van hun gebouw. Denk er eens over na en alvast bedankt in naam van CYO Ghana! Je kunt je bijdrage storten op naam van Chirojeugd-Vlaanderen vzw, nr. 000-0150728-87 met vermelding “gift CYO Ghana”. Giften vanaf

Natuurorganisaties

NATUURPUNT

Zoek je meer info over beschikbare natuurvriendelijke kinder-/jeugdactiviteiten in je buurt? Wil je graag een werkwinkel, werkdag, natuurwandeling, educatief moment, ... organiseren, maar weet je niet bij wie je in je buurt terecht kunt?

Natuurpunt helpt je graag verder. Neem contact op met Valerie Kochuyt, Kardinaal Mercierplein 1, 2800 Mechelen, 015-29 72 35, valerie.kochuyt@natuurpunt.be. Zij helpt je verder en verwijst je eventueel door naar de meest geschikte contactpersoon.

JEROM?

JeROM ondersteunt initiatieven, speelt in op ideeën van jongeren en biedt bruikbare tips, links en informatie voor jongeren die in hun vrije tijd de natuur beleven en/of helpen het milieu minder te belasten. Worstel je met vragen als:

- ▶ Wat met al dat afval na onze fuif?
 - ▶ Waar vinden we wat financiële steun voor spaarlampen in ons jeugdlokaal?
 - ▶ Waar vinden we toffe spelletjes voor in de natuur?
 - ▶ Hoe maken we ons jeugdlokaal groener?
- Via www.jeromweb.be word je doorverwezen naar plaatsen waar je antwoorden, inspiratie én interessant materiaal vindt. En vind je niet wat je zoekt, ga dan naar de pagina 'Knagende vraag' en stuur een mailtje. JeROM probeert je zeker verder te helpen.

Op de site vind je trouwens ook waar JeROM momenteel mee bezig is.

- ▶ **ECOSPOT** helpt jeugdhuis milieuvriendelijker aan de slag te gaan. Zo kunnen ze duurzamer en goedkoper werken. Je vindt er alles over op www.ecospot.be.

- ▶ Wil je milieuvriendelijk op kamp? Dan is er **Loslopend Wild**. In Loslopend Wild 1 vind je alle regels voor de organisatie van een jeugdkamp, in Loslopend Wild 2 alles wat je zoekt voor een milieuvriendelijk en energiezuinig kamp. Beide boeken zijn te koop in De Banier.

DE CEL NATUUR- EN MILIEU-EDUCATIE EN -INFORMATIE (NME&I)

De cel NME&I van de Vlaamse overheid geeft informatie over vormingspakketten, activiteiten, subsidies en ondersteuningsmateriaal over natuur en milieu in Vlaanderen. En waar dat nodig is, steunen ze het maken van nieuw materiaal of aanbod. Surf maar eens naar www.milieueducatie.be.

Ben je als jeugdwerker op zoek naar leuke natuur- of milieuactiviteiten? Vergeet dan ook niet contact op te nemen met hun twee educatieve centra. De Helix (www.dehelix.be) vind je in Grimminge (Geraardsbergen), in het bosrijke stiltegebied Dender-Mark. De Vroente (www.devroente.be) ligt aan de rand van het grenspark de Zoom-Kalmthoutse Heide te Kalmthout. Loop er gewoon eens langs als je in de buurt bent. De groene omgeving alleen al brengt je zeker op ideeën. Op Krinkel stelden we al wat activiteiten voor die je tijdens dit themajaar kunt gebruiken: de zintuigentas, aquaspeur-omgatie, het territoriumspel,...

HIDRODOE: NEEM EEN DIJK IN DE WONDERE WERELD VAN WATER!

Kan je voetballen met water? Wat is een kookfiets? Hoe zag een wc eruit bij de Romeinen? Bestaat een mens echt voor 70% uit water? Je ontdekt het allemaal in Hidrodoe, het interactieve waterDOEcentrum in de bossen van Herentals. Met meer dan 80 experimenten en weetjes over water, is Hidrodoe een spetterende uitstap voor jong en oud. Leuk én leerrijk, dat mag je niet missen! Hidrodoe is open op maandag, dinsdag, donderdag, vrijdag en zondag van 9.30 tot 17 uur. Voor volwassenen kost het € 6, voor kinderen van 5 t/m 12 jaar, 60-plussers en personen met een handicap € 4. Groepstarieven vanaf 15 personen (bij reservatie minimum 14 dagen op voorhand). Hidrodoe, Haanheuvel 7, 2200 Herentals, tel. 0800-90 300, fax 014-44 26 45, info@hidrodoe.be, www.hidrodoe.be.

BOS IN VLAANDEREN!

De Vereniging voor Bos in Vlaanderen vzw (VBV) staat voor bosbehoud, bosuitbreiding en multifunctioneel bosbeheer.

- ▶ Ongetwijfeld ken je de Week van het Bos. Dit jaar loopt die van 3 tot 10 oktober. De programmakrant kun je gratis aanvragen via 0800-30 20 1 of op www.vbv.be.
- ▶ Het VBV ontwikkelde ook Yggdrasil, het bordspel over het bos, te bestellen via 09-264 50 90 of info@vbv.be.

WWW.BOSSPEL.BE

Op www.bosspel.be vind je alle informatie over bosvriendelijk spelen, bosregels, boswachters, bosvormingspakketten, één en al bos dus...

TERRITORIUMSPEL

Een eigen plekje of 'territorium' vinden is voor bosdieren vaak geen lachertje. Dikwijls is het wroeten voor een plaats met voldoende voedsel, nestruimte, leuke partners, ... En dan is er nog de mens die je hol of drinkplaats komt verstoren. De dieren in het bos weten er alles van. Kruipt zelf eens 'in de pluimen' van een vink of koolmees en speel het territoriumspel, een boeiend bosspel voor 8- tot 14-jarigen. Vraag het uitgewerkte spel aan bij het Natuureducatief Centrum De Vroente.

IN HET SPOOR VAN NACHTDIEREN

Na zonsondergang komt een heel andere wereld tot leven. Sommige dieren wagen zich alleen buiten in het duister (en daarbij hoef je niet aan vampiers te denken!). Wil je op een speelse manier kennismaken met het nachtleven in het bos? Maak dan een avontuurlijk tochtje bij valavond, spits je oren en sper ogen en neusgaten wijd open. Volg geursporen, ontleed een braakbal of kijk eens diep in de ogen van een boskat. Tips en een overzicht van het nodige materiaal voor je nachtelijke sporenparcours krijg je bij het Natuur- en Milieueducatief Centrum De Helix.

GESPROKKELD

BERICHTEN UIT DE BUITENWERELD

KINDER- EN JONGERENTELEFOON GRATIS!

De Kinder- en Jongerentelefoon (KJT) heeft eindelijk een gratis nummer. Met het nieuwe nummer, 0800-15 111, zijn ze nu nog vlotter toegankelijk!

Om zich ook bekend te maken bij de kinderen en jongeren zelf heeft de KJT een infopakket met wat spelen gemaakt voor het jeugdwerk.

Chiroleiding die de KJT zichtbaar wil maken in hun groep kan dit pakket gratis krijgen.

Je kunt het bestellen via het KJT-secretariaat: Hallepoortlaan 27, 1060 Brussel, 02-534 37 43, info@kjt.org.

Zo geef je kinderen en jongeren alle kansen wanneer ze zoeken naar een luisterend oor!

ERBIJ HOREN... IEDEREEN WINT!

PRIKDAG 2004

Op de Prikdag komen zoveel mogelijk KVG-kernen (Katholieke Vereniging Gehandicapten) naar buiten in hun eigen gemeente, tijdens het weekend van 20 en 21 november 2004. Dit jaar hebben ze een 'winnende' boodschap. Want mensen met en zonder handicap winnen als ze elkaar beter leren kennen. Dat verruimt immers onze blik op de wereld in al zijn verscheidenheid, en dat willen we bereiken.

Het zou goed kunnen dat jullie plaatselijke kern op jullie deur komt kloppen om samen een inleefspel te doen. KVG voorziet hiervoor wat spelideeën en een rode draad met krasloten, waar je leuke prijzen mee kunt winnen.

Meer info? [vorming@kvg.be!](mailto:vorming@kvg.be)

WWW.JGM.BE

JOUW JEUGDHUISKOEPEL

JGM-TREFDAG

Op zaterdag 16 oktober 2004 organiseert JGM zijn jaarlijkse TREFDAG. De Trefdag is een groots gebeuren voor medewerkers van jeugdhuisen uit Vlaanderen. Vele tientallen jeugdhuismedewerkers zullen vanaf 12.30 uur afzakken naar jeugdhuis Kadée en CC Ter Dilft in Bornem. Een organisatie van JGM, samen met de jeugdhuisen Kadée (Bornem), Heidestip (Londerzeel-Sint-Jozef), Jokot (Niel) en Nootuitgang (Edegem).

Tijdens deze Trefdag kunnen de medewerkers op een ludieke en ontspannende manier kennismaken met workshops rond jeugd, jeugdhuisen en jeugdcultuur.

De Trefdag wordt een dag die begint als de zon nog schijnt, maar die pas eindigt als de sterren al aan de hemel staan. Van Trefdag naar Trefnacht, die begint met de nationale jeugdhuisentest (denk-en-doe-quiz) en gezellig nakaarten aan de toog van JH Kadée. Ambiance verzekerd!

Zie je zo'n leuke dag wel zitten, dan moet je snel inschrijven, en dat kan via de Trefdagfoon op 03-231 90 17. Voor maar € 13,- (JGM-leden) en € 16,- (niet-leden) kun je een hele dag treffen (inclusief quiz). Doe je liever alleen maar mee aan de quiz, dan betaal je € 10,- per ploeg. Meer informatie vind je ook op www.jgm.be. Contact: jgm@jgm.be.

de POSTZAK

Beste

Ik heb met interesse de discussie gelezen over het houden van een bezoekdag op een bivak. Tot mijn spijt moest ik lezen dat Chiro Lombeek uiteindelijk toch heeft beslist om de bezoekdag te behouden. Toen ik een speelclubber was, organiseerde onze groep ook een bezoekdag, en elk jaar opnieuw was die dag de nachtmerrie van het bivak. Daarom dat ik even zou willen pleiten voor het afschaffen van een bezoekdag.

De nadelen van een bezoekdag zijn zeer groot: je bent een hele dag kwijt van je kamp, de kampsfeer is totaal doorbroken, de oudste afdelingen vervelen zich dood en op het einde van de dag heb je een massa speelclubbers en rakers die zitten te wenen en liefst terug naar huis willen. Het enige voordeel is dat de ouders de kampplaats gezien hebben en weten dat hun kroost veilig zit. Het bezwaar dat een kamp van 10 dagen te lang is voor een speelclubber heeft niets te maken met het organiseren van een bezoekdag.

Bij ons gaan alle speelclubbers en rakers mee voor de volle 10 dagen, en we merken dat ook na het afschaffen van de bezoekdag die periode zeker niet te lang is voor onze kleinste afdelingen. Elke speelclubber heeft wel zijn dag van heimwee op het kamp, dat is de logica zelf, maar die heimwee verdwijnt even snel als hij gekomen is. De tijd dat alle speelclubbers gezamenlijk zaten te wenen omdat hun ouders vertrokken, is gelukkig voorbij.

Zelfs als een Chirogroep voorstander is om een speelclubber maar een week op kamp te laten gaan, dan nog is het niet nodig om een bezoekdag te organiseren. Je laat de ouders de speelclubbers gewoon na 7 dagen ophalen en je zorgt ervoor dat de andere afdelingen hier zo weinig mogelijk last van hebben. Natuurlijk is dan ook een stuk kampsfeer weg maar dit is alleszins beter dan

een bezoekdag die voor een totaal breekpunt met de bivaksfeer zorgt.

Natuurlijk blijft het voordeel dat de ouders op een bezoekdag de bivakplaats van hun zoon nauwgezet kunnen inspecteren, het is logisch dat zij niet willen dat hun zoon in een bouwvallig krot moet zitten. Maar ook dit kan je makkelijk oplossen door de ouders hun kinderen te laten afzetten en ophalen aan de bivakplaats, zodat ze dan de bivakplaats kunnen bezichtigen. Als groep moet je dan ook geen bus of trein betalen.

In het geval dat je ver weg zit op bivak, kun je nog altijd foto's publiceren op een website of in een kampboekje, zodat de ouders gerust kunnen zijn zonder dat ze de kampplaats in levende lijve gezien hebben. Het vertrouwen moet ook van hun kant komen.

Om af te sluiten zou ik willen benadrukken dat het unieke van een bivak juist is dat je met een groep 10 dagen je eigen wereld schept die helemaal losstaat van thuis. Als je een bezoekdag organiseert, dan verscheur je die sfeer door het thuselement op een bivak binnen te brengen. Daarom hoop ik dat Chiro Lombeek en alle andere groepen die nog een bezoekdag hebben in de komende jaren eens proberen om geen bezoekdag te organiseren. Het zal het bivak alleen maar des te leuker maken!

Met vriendelijke groeten

Gijs Verbeke
Speelclubleider Chiro Gust Kessel

Beste Gijs

Het wel of niet organiseren van een bezoekdag is ongetwijfeld al in heel wat Chirogroepen een discussiepunt geweest.

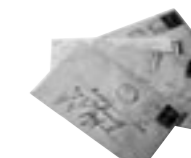
De negatieve punten van een bezoekdag die je aanhaalt, zullen de meeste Dubbelpuntlezers waarschijnlijk ook wel herkennen.

Uiteindelijk 'breekt' zo'n bezoekdag het bivak inderdaad wel, verlies je er tijd door en zorgt een bezoekdag bij leden en leiding voor wat stress: alles moet piekfijn liggen, het terugzien en enkele uren later weer afscheid nemen van de ouders...

In de groep waar ik leiding was, is de bezoekdag enkele jaren geleden ook afgeschaft en dat was over het algemeen inderdaad een goeie beslissing.

Toch zou ik niet durven beweren dat groepen die wel beslissen een bezoekdag te blijven organiseren het aan het verkeerde eind hebben.

Als ouders of oud-leiding de kampplaats komen bezoeken is dat namelijk niet echt om te komen inspecteren. Of, om het met de woorden van een oud-leidster/speelclubmama te zeggen: "Ik begrijp absoluut dat jullie die bezoekdag afgeschaft hebben, toen ik zelf leidster was, vond ik het ook echt de rotste dag van het bivak. Maar nu ik zelf niet meer in de Chiro zit en de bezoekdag afgeschaft is, mis ik hem eigenlijk wel. Dan kon ik toch voor één dagje wat kampsfeer komen opsnuiven."

CHIRO-INFO

ZOEKERTJES

De aspiranten van Chiro Jow, Wervik, zoeken **STRANDBALLEN!** Op 6 en 7 november viert hun Chirogroep haar 10-jarig bestaan en ze willen dat opvrolijken met een recordpoging voor in het Guinness Book of Records. In dat weekend willen ze het grootste strandballenbad ooit maken. Kun jij 16 ijverige aspiranten verder helpen in hun zoektocht naar strandballen? Sander Vanbelle, Donkerstraat 7, 8940 Wervik, strandballen@hotmail.com, 056-31 28 90.

Chiro Pollyanna, Wachtebeke, is op zoek naar (liefst tweedehands) **kookmateriaal** (pannen, braadslee, potten, pollepels, klappers,...). Kopen jullie nieuw kookmateriaal aan en doen jullie het oude weg, of weet je waar ze er goedkoop aan kunnen raken? Laat het weten op niteke_geirnaert@hotmail.com, 0476-58 70 14 of op ons gastenboek: <http://jeugd.studiant.be/pollyanna>.

Chiro Kuringen-Centrum zoekt **nieuwe leiding** voor hun gemengde leidingploeg. Vooral de jongensleiding dunt uit! Voel jij het 's zondags kriebelen? Neem dan zeker contact op met Christine (0475-24 30 07 na 20 uur of via sproet81@hotmail.com).

Chiro 't Piegoetje, Staden, verhuurt haar **lokale** in de leperstraat 107 voor weekendgroepen. Er zijn 3 tot 4 lokale die ruimte bieden aan 30 personen, een volledig uitgeruste

keuken, een apart sanitair blok en een groot grasplein. Contactpersoon: Marlies Cool (0479-51 32 31).

Chiro Tel Aviv, Scheldewindeke, zoekt een **bivakplaats** voor 40 personen (speelclub en kwiks) voor de periode 21-31 juli 2005. Eisen? Proper & gezellig is voldoende. Kun je hen helpen, mail dan a.u.b. naar chirotelaviv@hotmail.com.

Ga je op bivak en heb je nog geen tenten? Chiro Ommekeer, Eeklo, verhuurt hun 5 **patrouilletenten** het hele jaar door. Surf voor meer informatie naar www.ommekeer.be, doorklikken op Verhuur.

Gezocht: **nieuwe leidsters** om de leidingploeg van Chiro SJB in Mechelen te versterken. Leuke sfeer! Zij verhuren ook hun lokale. Meer info op www.jnet.be/chirosjb of bel naar Sofie: 0485-57 46 05.

Kampplaats/Chirolokaal De Nachtegaal in Mol-Millegem voor 60 à 80 pers. is nog vrij in 2005 van 1 tot 11 juli en van 31 juli tot 10 augustus. Contactpersoon: Lutgart Hannes (014-32 05 23).

FEESTDRIFT

Om de kroon op het werk te zetten naar aanleiding van 50 jaar **Chiro Mijldeugd**, Mol-Millegem, organiseren zij op zondag 12 september een spetterende dag met een mis, massale estafette- en pleinspelen, eten, een volleybaltornooi,

touwenparcours, kabelbaan, zintuigenspel, springkasteel, cafés spelen, tentoonstelling, een barbecue en volksdansen.

Op 24, 25 en 26 september 2004 viert **Chiro O.L.V., Ruisbroek**, haar 60ste verjaardag. Het feest start met een optocht van de Chir muziekkapel door de straten van Ruisbroek, de officiële opening van het jubileumjaar en een fuif voor alle leeftijden in de feesttent, meer info via chiroruisbroek@hotmail.com.

Op zaterdag is er een grote muziekhappening in de feesttent met muziekcorps Chironoot, Kon. Harmonie Concordiavrienden (Kalfort), Fanfare-orkest Pepingen, Musikverein Oberdorf (Zwitserland), en een afterparty met coverband 'Doedanooit'. Inlichtingen bij Tim Lauwers, 0475-54 08 59. Op zondag vindt voor de 5de keer de gocartrace plaats. Inschrijven kun je via telepret@telenet.be.

Chirojongens St.-Tarcitius, Diegem, viert haar 60-jarig bestaan en organiseert o.a. een zeepkistenrace op zaterdag 25 september 2004. Inschrijven en meer informatie: www.diegem.be/zeepkistenrace - zeepkistenrace@diegem.be.

FAMILIENIEUWS

TROUWEN? JA!

Op 17 april stapte **Jelle Vanderstraeten** (VB Chiro Sint-Lambrechts-Herk) in het huwelijksbootje met **Katrien Jaeken!**

Stefaan Aneca (oud-gewestmedewerker Foefel) en **Marijke Vincke** koken sinds 7 mei niet alleen meer het potje van Gewest Foefel samen, maar heel hun eigen menu!

Steven Pottier (oud-leider Chiro Groezie Bekegem, en gewest Foefel) en **Ann Elsen** (oud-leidster Chiro Aurora, Reet, oud-gewestmedewerkster Rupel en gewest Foefel) kozen op 19 juni voor een gezamenlijke reis en een gedeelde toekomst: iets met Senegal, djembé, de Atlas van de Belevingswereld, een fantastisch feest,...

Op 10 juli zetten **Ilse** (oud-leidster Chiro Savio) en **Geert** de stap in het huwelijksbootje. De leiding en de meisjes van Chiro Savio wensen hen een mooie en bijzondere dag! En ze leefden nog lang en gelukkig...

Op 4 september 2004 zorgen **Griet Plettinx** (DART) en **Maxime Bousery** (DAA) voor trouwen feest jaa! wit kleedje chique kostuum ringen eten bloemen kus diner champagne en wijn...

ZIJ BREIDEN UIT!

Op 21 januari 2003 vatte **Cesar** met Veerle Vandecasteele (oud-educatief medewerkster Chiro) en Patrick Sybers de reis aan van Colombia naar België.

Sinds 4 juni 2004 zijn Michiel Langerock (oud-verbondsleider Roeland) en Gwendolyn Maertens niet meer los te trekken van **Lou Maëlig**.

Sander betoverde op 20 juni 2004 Jan Bryon (oud-leider Chiro De Kobbe Veldegem, oud-gewestmedewerker Foefel) en Lies De Winter (oud-leidster Chiro Nieuwmoer).

Op 18 juni was het groot feest, want bij Debby (Chiro Samjolé, Zelzate) en Robin (Chiro Brug, Zelzate) is de ooievaar geweest. Hij heeft hen **Thorre** gebracht, een kloeke Chirozoon, wat had je gedacht?

Op 2 juli 2004 werden Bjorn Desmet (oud-leider Chiro St.-Tarcitius, Diegem) en Wendy Peeters de fiere ouders van **Lander**. Namens de hele Chirogroep een dikke proficiat!

Kabouter, tot nu toe kwam je: een wondertje (met gestamp)! Wout ontdekt sinds 6 juli 2004 een wereld vol van Kor Van Hoof (oud-nationale voorzitter, voorzitter beleidsraad Chiro), Caroline De Bosscher en allemaal speelse mensen.

Na lang wachten kon suikertante op 20 juli 2004 starten met het verwennen van haar suikerkind. Lees er meer over in De avonturen van **Lize** van Mira Van Olmen (oud-educatief medewerkster Chiro) en Kris De Visscher.

Wervelend als een vlinder vloog **Hanna** op 26 juli 2004 de tuin, het huis en het hart van Ward De Boe (oud-voorzitter Pedagogische Leiding, voorzitter Beheersgroep Huizen) en Miet Timmers (oud-lid Internationale Commissie) binnen.

AFSCHEID NEMEN

Gekozen voor een andere weg een ander pad, met velen liep je reeds een tijdje hetzelfde pad. En nu toch die afslag, paden en mensen kruisen elkaar, volgen elkaar, lopen gelijk, paden van elk voor zich maar toch samen. En nu een andere afslag maar toch we zullen je missen op ons pad. Enkel echte vrienden laten eeuwig voetsporen na.

De oud-leiding en leiding van Chiro Regenboog en Klim-op, Waregem, melden met droefheid het afscheid van **Bart Windels**, oud-leider Chiro Regenboog en vriend van Sanne (Chiro Klim-op).

Je wilde hier niet weg. Je wilde bij ons zijn. Je wilde nog zoveel. De strijd was geheel onterecht. Je wilde nog graag verder, maar verloor dit gevecht. Wout, de herinnering aan jou zal eeuwig blijven duren!

Op 7 augustus 2004 overleed **Wout Vermeeren**, leider van de sloebers bij Chirojongens Leest, zoon van Mark en Greet Vermeeren en broer van Daan Vermeeren (kerel Chirojongens Leest).

DARTA ZOekt KRIEBELS

Besloot je om er dit jaar een einde aan te maken? (Aan je Chiro-engagement uiteraard!) Maar kriebelt het toch nog een beetje? Dan hebben wij de oplossing: wij kietelen je verder, hoger, breder, groter. DART is nog op zoek naar mensen met kriebels: kriebels om zich uit te leven in drama, dans, beeldend en/of muziek. Je kriebeltherapeut: PieterB@chiro.be of 051-20 25 20.

Chirojeugd-Vlaanderen v.z.w. zoekt

EEN ADMINISTRatieve MEDEWERKER (M/V)

voor de Regio West-Vlaanderen.

Hij/zij werkt in het Chirosecretariaat in Roeselare (Delaerestraat 16).

Functie

- ▶ Je ondersteunt verbond West-Vlaanderen administratief.
- ▶ Je bereidt de boekhouding voor.

Profiel

- ▶ Je bent vertrouwd met Chiro.
- ▶ Je kunt vlot werken met een computer (Word en Excel) en moderne communicatiemediën.
- ▶ Je kunt goed communiceren.
- ▶ Je werkt discreet en punctueel.
- ▶ Je kunt vlot samenwerken in en met het bestaande team.

Wij bieden je

- ▶ een deeltijdse job (16/38);
- ▶ een contract van onbepaalde duur;
- ▶ een loon volgens de barema's van PC 329.

Solliciteren

We vragen je een motivatiebrief met curriculum vitae te sturen naar Chirojeugd-Vlaanderen v.z.w., t.a.v. Hans Bouwen, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen. We verwachten je brief vóór 10 september. Daarna word je uitgenodigd voor testen en voor een gesprek. Voor bijkomende inlichtingen kun je terecht bij Hans Bouwen (03-231 07 95 of HansB@chiro.be).

VORMING

DJEMBÉWEEKEND

Ook dit jaar biedt het djembé- en muziekweekend van Broederlijk Delen je een muzikaal vierluik. Vanuit elk van die invalshoeken keren we de blik naar het Zuiden via informatieve workshops en groepsanimatie.

► **Het klassieke djembé- en conga-aanbod.**

We werken in vaste leefgroepen (beginners/ gevorderden). Wie niet over een eigen djembé-instrument beschikt, krijgt er van ons eentje ter beschikking. Zondag om 14 uur brengen we met z'n allen een indrukwekkend samenspel!

► **De rockworkshop.**

Voor jongeren die al over voldoende muzikale bagage beschikken & om het even welk instrument al bespelen: snaren, keyboards, blazers en percussie. Een workshop voor snel beslissende freaks: de beschikbare plaatsen zijn beperkt.

► **Workshop Likembé**

Tijdens het wereldkamp maakten we er kennis mee: de 'duimpiano'. Maar de likembé is veel ouder dan onze piano. In Afrika maakt men er hoogstaande muziek mee, en na dit weekend doe jij dat ook.

► **De zangworkshop.**

De stem is het mooiste instrument van allemaal. Wij verkennen veel vocale tradities, van gospel tot Afrikaans.

Ideaal voor aspiranten!

INSCHRIJFSTROOK DJEMBÉWEEKEND

Ja, ik schrijf me in voor het Djembé- en muziekweekend van 12-14 november 2004.

Ik neem deel aan (één keuze aankruisen)

- workshop djembé
ik heb wel/niet een eigen instrument
- workshop conga
ik heb wel/niet een eigen instrument
- workshop likembé
ik heb wel/niet een eigen instrument
- workshop rock
enkel als je een eigen instrument bij hebt.
- workshop zang

INLEIDINGSCURSUS (IK)

De Inleidingscursus is een must voor iedereen die het eerste jaar in leiding staat. Samen met leiding uit de buurt vertrek je op weekend. IK is gekend voor z'n 'vliegerin'-aanpak. Alles draait er rond spel en spelen. Je ontdekt verschillende soorten spelen, leert nieuwe spelen maken en tot in het oneindige variëren. Creativiteit en fantasie worden geactiveerd! Je krijgt een heleboel begeleidingstips mee en met een heleboel frisse ideeën bereid je zelf een programma voor. Om vingers en duimen van af te likken. Twijfel dus niet om mee te gaan op IK!!!

Wie mag mee?

Alle leiding die IK nog niet volgde. Je eigen (prille) leidingservaring staat centraal. Let wel: wie een attest van animator wil behalen moet minstens 16 jaar zijn of worden in het lopende kalenderjaar!

Praktisch?

De organisatie van IK ligt in handen van de gewesten. Zij bezorgen je dus een uitnodiging met data en praktische informatie. Als je niet mee kunt met je eigen gewest, kun je aansluiten bij de IK van een buurgewest. Raadpleeg de gewestleiding of het regionaal Chirosecretariaat.

naam: _____
voornaam: _____
straat + nummer: _____
postcode + plaats: _____
telefoon: _____
e-mail: _____
geboortedatum: _____
Chirogroep: _____
man/vrouw: _____
school/job: _____

AFDELINGSBIVAK: STUDIO BAPTISTE

5 dagen heimwee hebben als een speelclubber, in bomen klimmen als een rakwi, over de jongens/meisjes roddelen bij de tito's, de avonturier uithangen bij de keti's, aspi zijn 5 op 5. Mijmeren over

begeleidingshoudingen, je inleven in de leefwereld van je gasten, van 's morgens tot 's avonds spelen op maat van je afdeling, aan tafel met Sjoepap, stilstaan bij een kippenvelverhaal van iemand van je leefgroep, 5 dagen kleur bekennen,...

Dat (en uiteraard nog veel meer) ondergedompeld in een waaier van Afrikaanse tinten kun je meemaken op Afdelingsbivak 2004. Het tromgeroffel en heupgezwaai begint op maandag 1 november en we sluiten onze deuren weer op vrijdag 5 november. Djembés, dreadlocks en strooien rokjes zijn van harte welkom. Wacht niet te lang met inschrijven, de plaatsen zijn beperkt! AB, ga mee!

Wanneer?

1-5 november 2004

Waar?

Heibrand, Westmalle

Prijs?

€ 71

Wie mag mee?

Iedereen die IK en SB heeft gevolgd en 18 jaar is of wordt in 2004. Wie nog geen IK of SB volgde, moet 19 jaar zijn of worden.

Attest van Hoofdanimator

Het Afdelingsbivak en 30 uur stage in je eigen groep leiden tot het attest van Hoofdanimator in het Jeugdwerk.

VOOR ALLE CHIROCURSUSSEN GELDT

Inschrijven

Per e-mail: je naam en voornaam, adres, telefoonnummer, mailadres, de naam en periode en plaats van de cursus, naar info@chiro.be.
Met de post: dezelfde gegevens, naar Kipdorp 30, 2000 Antwerpen.
Wie zich inschrijft voor Afdelingsbivak moet ook doorgeven welke afdeling hij of zij verkiest op bivak.

GROEPSLEIDINGSWEEKEND 1

Ben je groepsleid(st)er, VB of proost van je Chirogroep? Heb je pas die taak op je genomen of heb je al een paar jaar ervaring achter de kiezen?

Wil je vrienden voor het leven opdoen?

Heb je zin om met andere groepsleiding ideeën, ervaringen en visie uit te wisselen? Wil je groeien in je taak van groepsleid(t)er, VB of proost?

Wil je je verdiepen in de taken van de groepsleiding?

Wil je een weekend dolle pret, samen met andere groepsleiding?

Dan organiseren wij voor jou een gastronomisch groepsleidingsweekend 1!

- 5-gangen-groepsleidingsmenu
- licht slaatje vertier
- gazpacho van ideeën
- uitwisseling van ervaringen gearneerd met een vleugje visie
- vruchtensorbet met themabollen naar keuze
- verrijkte koffie met versnapering

Wanneer?

26-28 november 2004

Waar?

Karmel, Brugge

Prijs?

€ 32

Wie mag mee?

Iedereen die IK en SB heeft gevolgd en 18 jaar is of wordt in 2004. Wie nog geen IK of SB volgde, moet 19 jaar zijn of worden.

Attest van Hoofdanimator

GLW + een andere cursus + 30 uur stage in de eigen groep leiden tot het attest van Hoofdanimator in het Jeugdwerk.

Betalen

Als je inschrijving aangekomen is, sturen wij je een factuur. Respecteer de uiterste inschrijvingsdatum (veertien dagen voor de cursus). Wie te laat inschrijft, betaalt € 7,50 extra voor een weekend of vijfdaagse. Op cursus krijgt iedereen een attest van deelname. Als je dat indient bij je gemeente (meestal via de jeugddienst), betaalt die waarschijnlijk de inschrijvingsprijs geheel of gedeeltelijk terug.

We vragen alle deelnemers de cursus volledig mee te maken.

Verse groentjes

Hey, 'k wil gewoon nog laten weten dat SB2 (West-Vlaanderen) zalig was. Daan en Christophe zijn er wel degelijk in geslaagd ons Chirovlammeke aan te wakkeren tot een heel kampvuur. Zo één waar je intuïtief stil van wordt. Niet omdat alles gedaan is, maar omdat je beseft dat alles nog pas moet beginnen! Ook een grote merci aan de rest van leefgroep 2, 'k heb me enorm geamuseerd met jullie! Marlies P.S.: 'k stuur dit niet alleen omdat ik moest van m'n begeleiders, hoor!

Dag m'n lieve IK-favoriet!
Bij deze wil ik je nog eens even zeggen dat het gewoon ongelooflijk was! Je bent geweldig! Tot gauw! Liefs en een echt Chiroknuffel, je kleine favorietje, Lienemien

Merci, leefgroep 2 van SB 2 van 't West-Vlaamse, we waren de beste. Allemaal een (eerlijk en respectvol) lief een geen sproeiopoe toegewenst. We missen jullie enorm en tot op de Krinkel, Uw prachtige begeleiding

Zoek de 7 verschillen? Vinden jullie ze niet, er zijn er dan ook geen. Het was reuzefijn om met al de kameraden van Tommeke op zoek te gaan naar de ontvoerde Tommeke, daarom een grote dank aan de leiding voor een mega-bivak en wie we ook niet mogen vergeten, is onze VB Peggy en onze kersverse kookies, die voor ons elke dag superlekker eten hebben klaargemaakt. Chiromeisjes Leest

Ik wil Chiro Antootje bedanken voor alle fantastische ervaringen die ik er heb beleefd. Mannen, we zijn keigoed bezig, blijft zo voortdoen! Merci voor de zaligste tijd van mijn leven... Smie

Heb jij een groetje of leuke foto?
Stuur je groetjes en foto's naar Dubbelpunt, Kipdorp 30, 2000 Antwerpen, Dubbelpunt@chiro.be of hou je ogen open voor onze brievenbus op één van de vele cursussen.

Stuur je ons digitale foto's voor de bivakkaartjes of om hier en daar als illustratie en achtergrond te gebruiken, dan moeten die van hoge resolutie zijn (3 megapixels of meer)! Gewone foto's moeten duidelijk genoeg zijn.

Banierleuk!

De natuur beleven

Genieten van de natuur, en meer bepaald van het bos, kan met behulp van het handboek voor bosvriendelijk spelen: 'Kiekebos, als bomen gaan spelen...' (€ 6,20). Een erg leuk boek vol bostips en spetterende spelen.

Zorg dragen

In De Banier kun je een groot assortiment aan ecologisch verantwoorde producten vinden. Het is ook een continu aandachtspunt bij de uitbreiding van ons aanbod. Bij de Chirogeschenken kun je het volgende vinden: ecobalpen (€ 1,25), houten latje (€ 0,87), meetlat (€ 1,95), doosje kleurpotloden (€ 4,95), houten slijpers, natuurgom, klasseur (€ 4,93), ringmap (€ 3,94), maar ook een drinkbus (€ 16,00) en een brooddoos (€ 4,00).

Spelen in en met de natuur

De Banier is de specialist in spelmateriaal voor leuke groepen. Je kunt ermee in de natuur spelen, maar soms ook met de natuur. Zo kun je de wind uitdagen met de leuke Chirovlieger (€ 6,95).

Aalst, Molenstraat 65, tel. 053-70 13 80
Antwerpen, Kipdorp 30, tel. 03-202 24 71
Brugge, Ezelstraat 69, tel. 050-33 86 51
Brussel, Kolenmarkt 85, tel. 02-511 44 31
Gent, Kwaadham 26, tel. 09-233 87 87
Hasselt, Vaartstraat 14, tel. 011-23 14 89
Leuven, J.P. Minckelersstraat 29, tel. 016-29 97 84
Mechelen, O.L. Vrouwstraat 6, tel. 015-41 02 34
Roeselare, Delaerstraat 16, tel. 051-24 35 11
Turnhout, Warandestraat 97, tel. 014-42 15 13

Met je lidkaart krijg je op alle Creamix-artikelen 20% korting!

We zoeken een boom
voor het Chiroplein
en zo ongeveer
zou die boom moeten zijn:
met takken als armen,
die telkens weer zwaaien,
als wij met ons groepje
de straat indraaien;
heel sterke takken,
die ons kunnen dragen,
als wij ons tot hoog
in de top willen wagen
en buigzame takken
om bogen te maken
gewoon voor 't plezier,
niet om iemand te raken,
en blaadjes die 's zomers
zacht liedjes fluisteren
die we dan met z'n allen
heel stil beluisteren;
een boom om te kietelen;
een boom om te knuffelen;
een boom die we 's winters
goed in zullen duffelen;
een boom om rondjes
rond te hollen;
een boom om onder
te rollebollen;
een boom als decorstuk
voor vele verhalen;
als woonplaats van
lachsnotters
en snatergalen.
De boom zal zich hier
geen seconde vervelen.
Dus, heb je zo'n boom,
mag je ons altijd
mailen
op
speelclubzoektboom@
chiroplein.com
dan komen wij er
ogenblikkelijk om.

de speelclub